

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)

11. juuli 2007*

Kohtuasjas T-229/04,

Rootsi Kuningriik, esindaja: A. Kruse,

hageja,

keeda toetavad

Taani Kuningriik, esindajad: J. Molde, A. Jacobsen ja J. Bering Liisberg,

ja

Austria Vabariik, esindaja: E. Riedl,

ning

Soome Vabariik, esindajad: T. Pynnä ja E. Bygglin,

menetluse astujad,

* Kohtumenetluse keel: rootsi.

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: L. Ström van Lier ja B. Doherty,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 1. detsembri 2003. aasta direktiiv 2003/112/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ toimeaine parakvaat lisamisega (ELT L 321, lk 32; ELT eriväljaanne 03/41, lk 272),

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová ja S. Papasavvas,

kohtusekretär: ametnik C. Kristensen,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. oktoobri 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

I — *Asutamislepingu sätted*

- 1 EÜ artiklis 6 on sätestatud, et artiklis 3 osutatud ühenduse poliitika ja tegevuse määratlemise ja rakendamise peab integreerima keskkonnakaitse nõuded, eelkõige pidades silmas säästva arengu edendamist.
- 2 EÜ artikli 152 lõike 1 kohaselt tagatakse kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.
- 3 EÜ artikli 174 lõikes 2 on sätestatud, et ühenduse keskkonnapoliitika, võttes arvesse ühenduse eri piirkondade olukorra mitmekesisust, seab eesmärgiks kaitstuse kõrge taseme. Sama säte näeb ühtlasi ette, et ühenduse keskkonnapoliitika rajaneb ettevaatusprintsibil.

- 4 EÜ artikli 174 lõike 3 kohaselt võtab ühendus oma keskkonnapoliitikat ette valmistades arvesse kättesaadavaid teaduslikke ja tehnilisi andmeid.

II — *Direktiiv 91/414/EMÜ*

- 5 Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, lk 1; ELT erivaljaanne 03/11, lk 332) üheksanda põhjenduse kohaselt tuleb loa andmist reguleerivate sätetega tagada kõrge kaitsetase, millega välditakse eelkõige selliste taimekaitsevahendite lubamist, mille puhul on võimalus, et ohte tervisele, põhjaveele ja keskkonnale ei ole piisavalt uuritud. Samas põhjenduses on ühtlasi märgitud, et inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse peavad olema olulisemad kui taimekasvatustoodangu parandamise eesmärk.
- 6 Direktiivi 91/414 artiklis 2 on määratletud, et taimekaitsevahendid on toimeained ja ühte või mitut toimeainet sisaldavad preparaadid, mis on esitatud sellisel kujul, nagu neid kasutajale tarnitakse, ning mis on ette nähtud ebasoovitavate taimede hävitamiseks. Samas artiklis on määratletud, et toimeained on ained või mikroorganismid, kaasa arvatud viirused, mis avaldavad üldist või erilist toimet kahjulikele organismidele või taimedele, taimeosadele või taimsetele saadustele.

7 Direktiivi 91/414 artikli 4 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid tagavad, et taimekaitsevahendi jaoks antakse luba üksnes juhul, kui:

- a) selle toimeained on loetletud I lisas ja kõnealuses lisas sätestatud tingimused on täidetud, ja järgmiste punktide b, c, d ja e puhul vastavalt VI lisas sätestatud ühtsetele põhimõtetele;

- b) olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades ja III lisas sätestatud toimiku hindamise tulemusel veendutakse, et taimekaitsevahendi kasutamisel vastavalt artikli 3 lõikele 3 ja kõiki asjaomase taimekaitsevahendi kasutamise tavapäraseid tingimusi ja tagajärgi arvesse võttes:

[...]

iii) ei põhjusta see tõrjutavatele selgroogsetele tarbetuid kannatusi ega piinu;

iv) ei mõju see otseselt ega kaudselt kahjulikult inimeste ega loomade tervisele (nt joogivee, inim- või loomatoidu kaudu) ega põhjaveele;

- v) ei mõju see ebasoodsalt keskkonnale, eelkõige järgmistest kaalutlustest lähtuvalt:

— [...]

— selle mõju muudele liikidele peale sihtliikide;

[...]”.

8 Direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 kohaselt:

„1. Pidades silmas olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi, kantakse toimeaine I lisasse esialgu kuni kümneks aastaks, kui võib eeldada, et kõnealust toimeainet sisaldavad taimekaitsevahendid vastavad järgmistele tingimustele:

- a) jäägid, mis tulenevad taimekaitsevahendite kasutamisest vastavalt heale taimekaitsetavale, ei mõju kahjulikult inimeste ega loomade tervisele ega põhjaveele ega mõju ebasoodsalt keskkonnale, ning kui kõnealused jäägid on toksikoloogiliselt või keskkondlikult olulised, saab neid mõõta üldiselt kasutatavate meetoditega;

- b) nende kasutamine vastavalt heale taimekaitsetavale ei mõju kahjulikult inimeste ega loomade tervisele ega ebasoodsalt keskkonnale, nagu on sätestatud artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktides iv ja v.”
- 9 Direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 4 näeb ette, et „[t]oimeaine kandmiseks I lisasse võib nõuda järgmiste nõuete täitmist: [nimelt ...] artiklis 6 osutatud teabe hindamisest tulenevad piirangud, mille puhul võetakse arvesse asjaomaseid põllumajandus-, taimekaitse- ja keskkonnatingimusi (sh kliimatingmusi), [...] kasutusviis”.
- 10 Direktiivi 91/141 artiklis 6 on sätestatud, et toimeaine kandmine I lisasse otsustatakse sama direktiivi artiklis 19 sätestatud korras. Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 806/2003 konsulteerimiskorra kohaselt (kvalifitseeritud häälteenamusega) vastuvõetud nõukogu õigusaktides sätestatud rakendusvolituste kasutamisel komisjoni abistavaid komiteesid käsitlevate sätete kohandamise kohta otsusega 1999/468/EÜ (ELT L 122, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 301) muudetud sõnastuses näeb direktiivi 91/141 artikkel 19 ette, et komisjoni abistab regulatiivkomitee, st alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee (edaspidi „alaline komitee”).
- 11 Direktiivi 91/414 artikkel 8 täpsustab, et teatud toimeaineid kontrollitakse järkjärgult vastavalt komisjoni tööprogrammile.
- 12 Direktiivi 91/414 II lisa sätestab nõuded toimeaine direktiivi 91/414 I lisasse kandmiseks esitatavale toimikule. Nimetatud II lisa sissejuhatuses on märgitud, et esitatav teave hõlmab tehnilist toimikut, mis esiteks sisaldab teavet, mis on vajalik toimeaine eeldatavate (vahetute või hilisemate), inimesi, loomi või keskkonda mõjutavate

ohtude hindamiseks, ning teiseks teatavate allpool osutatud uuringute tulemusi, samuti tehtud uuringute täielikku ja erapooletut aruannet ning nende täielikku kirjeldust, või juhul, kui teatavat teavet ei ole vaja või ei ole võimalik esitada, tuleb esitada pädeva asutuse jaoks vastuvõetav põhjendus.

13 Direktiivi 91/414 II lisa A osa punktist 5.7 nähtub, et toimeainete puhul, mille struktuur on viivistoimega neurotoksilisust põhjustavate toimeainete (nt organofosfaadid) struktuuriga sarnane või seotud, tuleb läbi viia viivistoimega neurotoksilisuse uuringud, mille eesmärk on anda piisavalt andmeid, et hinnata, kas toimeaine võib pärast akuutset kokkupuutumist põhjustada viivistoimega neurotoksilisust.

14 Direktiivi 91/414 VI lisa (edaspidi „VI lisa”) sisaldab ühtseid põhimõtteid, mis peavad tagama, et liikmesriigid kohaldavad nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 1 punktides b–e sätestatud nõudeid ühetaoliselt ning inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitsel selle direktiivi mõttes vajaliku rangusega. Direktiivi 91/414 artikli 18 lõike 1 alusel võeti need põhimõtted esialgu vastu nõukogu 27. juuli 1994. aasta direktiiviga 94/43/EÜ, millega kehtestati VI lisa (EÜT L 227, lk 31). See direktiiv on tühistatud Euroopa Kohtu 18. juuni 1996. aasta otsusega kohtuasjas C-303/94: parlament vs. nõukogu (EKL 1996, lk I-2943). Seejärel võttis nõukogu vastu 22. septembri 1997. aasta direktiivi 97/57/EÜ, millega kehtestatakse VI lisa (EÜT L 265, lk 87; ELT eriväljaanne 03/21, lk 450).

15 VI lisa A osa punkti 2 alapunktis c on sätestatud:

„Taotluste hindamisel ja lubade andmisel toimivad liikmesriigid järgmiselt: [...] võtavad arvesse muud mõistlikult omandatud asjakohast tehnilist ja teaduslikku

teavet taimekaitsevahendi tõhususe või taimekaitsevahendi, selle koostisosade või jääkide potentsiaalselt kahjuliku mõju kohta.”

- 16 VI lisa C osa punkti 2.4.1.1 kohaselt „[l]uba ei anta, kui töötleja kokkupuute ulatus taimekaitsevahendi käsitlemisel ja kasutamisel kavandatud kasutustingimustes, sealhulgas doosi ja töötlemisviisiga seotud tingimustes, ületab [töötleja] ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse.”
- 17 VI lisa C osa punkt 2.5.2.1 näeb ette, et kui on olemas võimalus kokkupuuteks lindude ja muude maismaaselgroogsetega, kes ei ole sihtloomad, ei anta luba juhul, kui pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhe on väiksem kui 5, välja arvatud juhul, kui asjakohase riskianalüüsi põhjal on selgelt kindlaks tehtud, et pärast taimekaitsevahendi kasutamist kavandatud kasutustingimustes lubamatut mõju välitingimustes ei ilmne.

III — Määrus (EMÜ) nr 3600/92

- 18 Komisjoni 11. detsembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3600/92, millega nähakse ette taimekaitsevahendite turuleviimist käsitleva nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi esimese etapi üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 366, lk 10; ELT eriväljaanne 03/13, lk 242), artiklis 4 on sätestatud, et kõik tootjad, kes soovivad, et direktiivi 91/414 I lisasse kantaks mõni olemasolev toimeaine, teatavad sellest komisjonile.

- 19 Määruse nr 3600/92 artikli 5 lõike 2 kohaselt koostab komisjon hindamiseks võetavate teatatud toimeainete loendi ja määrab referentliikmesriigi iga toimeaine hindamise jaoks.
- 20 Määruse nr 3600/92 artikkel 6 näeb ette, et sama määruse artiklis 4 nimetatud teatajad peavad eraldi või ühiselt saatma referentliikmesriigi määratud asutusele iga toimeaine kohta koondtoimiku ja täieliku toimiku.
- 21 Määruse nr 3600/92 artikli 6 lõikest 2 nähtub, et koondtoimikus sisalduvad teate koopia, soovitused toimeaine kasutamistingimuste kohta, mida võetakse arvesse aine kandmisel direktiivi 91/414 I lisasse, direktiivi 91/414 II lisa iga punkti kohta olemasolevad kokkuvõtted ja katsetulemused ning katseid teinud isiku või asutuse nimi; samad andmed sama direktiivi III lisa iga punkti kohta, mis on olulised hindamisel kõnealuse direktiivi artiklis 5 osutatud kriteeriumide seisukohalt, ning ühe või mitme preparaadi kohta, mis on tavapärasel soovitatud kasutamistingimustes.
- 22 Määruse nr 3600/92 artikli 6 lõikes 2 on täpsustatud, et kui teatavad kokkuvõtted või katsetulemused puuduvad, siis sisalduvad toimikus kas direktiivi 91/414 II ja III lisa sissejuhatavate sätete kohased teaduslikud või tehnilised põhjendused, mis kinnitavad, et kõnealused andmed ei ole sama direktiivi artiklis 5 osutatud kriteeriumide seisukohalt toimeaine hindamiseks vajalikud, või toimiku esitanud tootja või tootjate kohustus saata puuduvad andmed hiljem vastavalt üksikasjalikule ajakavale.

- 23 Määruse nr 3600/92 artikli 6 lõige 3 osutab, et täielik toimik sisaldab kõikide määruse nr 3600/92 artikli 6 lõike 2 punktis c osutatud andmetega seotud protokolle ja täielikke uurimisaruandeid.
- 24 Määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 1 punktis a on sätestatud, et iga toimeaine puhul, mille suhtes liikmesriik on määratud referendiks, vaatab ta läbi määruse nr 3600/92 artikli 6 lõigetes 2 ja 3 osutatud toimikud. Sama lõike punkti b kohaselt tagab referentliikmesriik kohe pärast toimiku läbivaatamist, et teatajad esitaksid toimiku ajakohastatud kokkuvõtte teistele liikmesriikidele ja komisjonile.
- 25 Määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 1 punkt c kohustab referentliikmesriiki saatma komisjonile määruse nr 3600/92 artikli 6 lõigetes 2 ja 3 osutatud toimikute hindamisaruanded, mis sisaldavad soovitud kanda kõnealune toimeaine direktiivi I lisasse, täpsustades tingimused, või kõrvaldada nimetatud toimeaine turult, või peatada ajutiselt toimeaine turustamine, jättes võimaluse kõnealuse toimeaine kandmist I lisasse uuesti kaaluda pärast lisakatsete tulemuste või aruandes kindlaksmääratud täiendavate andmete esitamist, või lükata kõik aine võimalikku lisasse kandmist käsitlevad otsused edasi, kuni lisakatsete tulemused või aruandes kindlaksmääratud andmed on esitatud.
- 26 Määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 2 alusel võib referentliikmesriik alates läbivaatamise algusest nõuda teatajatelt toimikute parandamist või täiendamist. Alates läbivaatamise algusest võib referentliikmesriik lisaks sellele pidada nõu teiste liikmesriikide ekspertidega ning taotleda teistelt liikmesriikidelt hindamist hõlbustavaid täiendavaid tehnilisi või teaduslikke andmeid.

- 27 Määruse nr 3600/92 artikli 7 lõikes 3 on sätestatud, et pärast referentliikmesriigi aruande saamist suunab komisjon toimiku ja referentliikmesriigi aruande alalisele komiteele läbivaatamiseks. Osundatud sättes on ühtlasi märgitud, et enne toimiku ja aruande komiteele suunamist edastab komisjon referentliikmesriigi koostatud aruande liikmesriikidele teadmiseks.
- 28 Määruse nr 3600/92 artikli 8 lõige 1 näeb ette, et pärast lisakatsete tulemuste või täiendavate andmete saamist peab referentliikmesriik vaatama need läbi, tagama, et teataja saadaks lisakatsete kokkuvõtte ja nende tulemused või täiendavad andmed teistele liikmesriikidele ning komisjonile, ning edastama komisjonile oma hinnangu toimiku kohta, lisades selle komisjonile juba esitatud hindamisaruande. See aruanne saadetakse ka alalisele komiteele.

Vaidluse taust

I — Direktiivi 2003/112/EÜ vastuvõtmisele eelnenud menetlus

- 29 Parakvaat on toimeaine. See kuulub kolme maailmas enimkasutatava herbitsiidi koostisse. See toimib kui laia toimespektriga mitteselektiivne herbitsiid, mis on eriti tõhus umbrohtude vastu. See hävitab taime rohelised osad, kuivatades lehestiku. Juurestikku see ei kahjusta. Taimede paljunemist takistav ja neid hävitav toime on piiratud toote kasutamiskohaga. Seda on kasutatud enam kui 50 erineva kultuuri viljelemisel rohkem kui 120 riigis ja on turustatud herbitsiidina juba 60 aastat.

- 30 Nimetatud toimeaine on keelatud kolmeteistkümnes riigis, sh ka Rootsis, Taanis, Austrias ja Soomes.
- 31 Mitu parakvaadi tootjat, teiste hulgas ka ettevõtja Zeneca, kelle õigused läksid hiljem üle ettevõtjale Syngenta (edaspidi „teataja”), teatasid 1993. aasta juulis määruse nr 3600/92 artikli 4 alusel komisjonile oma soovist kanda see toimeaine direktiivi 91/414 I lisasse.
- 32 Komisjoni 27. aprilli 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 933/94, millega sätestatakse taimekaitsevahendite toimeained ja määratakse referentliikmesriigid komisjoni määruse (EMÜ) nr 3600/92 rakendamiseks (EÜT L 107, lk 8; ELT eriväljaanne 03/16, lk 84), määrati toimeaine parakvaat osas referentliikmesriigiks Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik (edaspidi „referentliikmesriik”).
- 33 Teataja saatis parakvaadi sissekandmist käsitleva toimiku referentliikmesriigile, kes edastas komisjonile esialgse läbivaatamisaruande 31. oktoobril 1996 (edaspidi „esialgne aruanne”). Selles esialgses aruandes tegi referentliikmesriik ettepaneku lükata parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise otsustamine edasi, kuni on esitatud täiendavad andmed eelkõige toimeaine mõju kohta lindude paljunemisele ja toimeaine mürgisuse kohta jänestele. Ühtlasi esitas referentliikmesriik teatavad tingimused seoses parakvaadi võimaliku kandmisega direktiivi 91/414 I lisasse.
- 34 Komisjon edastas esialgse aruande liikmesriikidele ja teatajale, et nad esitaksid omapoolsed märkused.

- 35 Esialgne aruanne ja toimik suunati läbivaatamiseks ka ekspertrühmale, European Commission Co-ordination'ile (ECCO), mille komisjon moodustas aastal 1996. See läbivaatamine seisnes selles, et komisjon korraldas 1997. aasta aprillist juulini konsulteerimist teatud liikmesriikide tehniliste ekspertidega. Ekspertide arvamust parakvaadi kohta küsiti mitmes erinevas aspektis. Läbivaadatud seisukohad ja ekspertrühma nõupidamiste tulemused koondati aruandesse (edaspidi „ECCO läbivaatamisaruanne”). See aruanne edastati liikmesriikidele ja teatajale võimalike tähelepanekute ja selgituste esitamiseks.
- 36 Referentliikmesriik koostas 2000. aasta mais kasutajate, jäneste ja lindude kokkupuute kohta parakvaadiga täiendava hinnangu, lisades selle esialgsele aruandele.
- 37 Toimik, esialgne aruanne koos sellele lisatud hinnanguga, ECCO läbivaatamisaruanne ning saadud tähelepanekud ja selgitused edastati alalisele komiteele hinnangu andmiseks. Alaline komitee vaatas asja läbi 2000. aasta juunist kuni 2003. aasta juulini.
- 38 Komisjon otsustas ühtlasi saata eelmises punktis nimetatud dokumendid taimede teaduskomiteele, mis on moodustatud komisjoni 23. juuli 1997. aasta otsusega 97/579/EÜ, millega moodustatakse teaduskomiteed tarbija tervishoiu ja toidu ohutuse valdkonnas (EÜT L 237, lk 18; edaspidi „teaduskomitee”), pidades silmas arvamuse saamist eelkõige sissehingamisel või kokkupuutel nahaga töötlejat puudutava riski küsimustes, samuti kavandatavast kasutamisest lindude paljunemisele ja jänestele tuleneva riski kohta. Teaduskomitee andis oma arvamuse 20. detsembril 2001. Pärast selle arvamuse saamist esitas teataja täiendavaid andmeid.

- 39 Referentliikmesriik esitas 2002. aasta septembris aruande, mis sisaldas tema tähelepanekuid teaduskomitee arvamuse ja teataja esitatud täiendavate andmete kohta (edaspidi „referentliikmesriigi teine aruanne”).
- 40 Parakvaadi hindamise käigus erinevatelt menetluses osalejatelt saadud tähelepanekutest ja järeldustest tehti kokkuvõte ja need koondati hindamistabelisse.
- 41 Parakvaadi hindamise menetlus seoses selle kandmisega direktiivi I lisasse lõpetati alalise komitee 3. oktoobri 2003. aasta nõupidamisel. Selle nõupidamise tulemused kajastuvad komisjoni läbivaatamisaruandes.

II — *Direktiiv 2003/112/EÜ*

- 42 Komisjon võttis 1. detsembril 2003 vastu direktiivi 2003/112/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ toimeaine parakvaat lisamisega (ELT L 321, lk 32; ELT eriväljaanne 03/41, lk 272; edaspidi „vaidlustatud direktiiv”). Vaidlustatud direktiivi neljas põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„[...] teaduskomiteele esitati [...] parakvaati puudutav aruanne ja täiendav teave. Komiteel paluti kommenteerida [...] kasutajariski [...], võttes eriti arvesse nende võimalikku ilmnemist sissehingamisel ja kokkupuutel nahaga; [...] ja riske, mida kavandatavad kasutusala kujutavad paljunevatele lindudele ja jänestele. [...] Antud valdkonna kokkupuuteuringute alusel leidis komitee, et ettenähtud head töökorraldust järgiv soovituslik parakvaadi kasutamine taimekaitsevahendina ei too kaasa olulisi riske kasutajate tervisele, mida kinnitas kasutajate terviseuringute põhjal

saadud teave. [...] Lisaks järeldas teaduskomitee, et olemasolevad uuringud viitavad ohule maapinnal pesitsevate lindude suhtes, kuid lõplikuks riskiohu hindamiseks vajatakse rohkem teavet tegelike kokkupuudete kohta. Järgnevalt alalisele [...] komiteele esitatud ja seal hinnatud teabest järeldus, et mitmed kokkupuuted maapinnal pesitsevate lindudega on ebaolulised. Siiski leiti ka olukordi, kus kokkupuude võib ilmneda. Alalise [...] komitee hinnangust järeldus, et risk jääb lubatud tasemele, kui on rakendatud asjakohaseid meetmeid riskide vähendamiseks. Teaduskomitee lõppjärelduse kohaselt võib parakvaat põhjustada nahapealseid ja nahaaluseid mõjusid [võib parakvaadil olla surmav või eluohtlik mõju] jänestele, kuid olemasolev teave haigestunud jäneste kogumi hindamiseks on ebapiisav. Käesoleva direktiivi ja läbi vaatusearuande koostamisel arvestati teaduskomitee arvamustega. Alalises [...] komitees vormistatud hinnangust järeldus, et risk jääb lubatavale tasemele, kui on rakendatud asjakohaseid meetmeid riskide vähendamiseks.” [Tsitati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna direktiivi eestikeelne tõlge on ekslik.]

43 Vaidlustatud direktiivi viies põhjendus on järgmine:

„Hindamiste käigus on ilmnenud, et parakvaati sisaldavaid taimekaitsevahendeid võib põhimõtteliselt käsitada direktiivi 91/414/EMÜ artikli 5 lõike 1 punktides a ja b sätestatud nõuetele vastavateks, kui on rakendatud asjakohaseid meetmeid ja piiranguid riskide vähendamiseks. Seetõttu on vaja parakvaat kanda I lisasse, et tagada kõigis liikmesriikides asjaomast toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite kasutuslubade väljaandmine nimetatud direktiivis ettenähtud korras. Siiski esineb mõningate parakvaati sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamisel lubamatu riski võimalus, mille puhul ei tohi kasutusluba väljastada. Lisaks on kohane tagada, et liikmesriigid kohustaksid teatajaid ja kõiki teisi parakvaadilubade omanikke tagama hooldusprogrammi käivitamise eelkõige kasutajate turvalisuse kaitseks; ning esitama komisjonile iga-aastaseid aruandeid nii kasutajate terviseprobleemide juhtude kohta kui ka võimalikest mõjudest jänestele. Selle kaudu peaks olema võimalik kindlaks

teha, kas liikmesriikide poolt kindlaks määratud riski vähendavad meetmed tõepoolest taandavad kasutajaid ja jäneseid ohustavad riskid lubatavale tasemele, ning asjakohastel juhtudel ja kooskõlas teaduse arenguga tuleb ümber hinnata inimestele ja keskkonnale mõjuvad omadused ning potentsiaalselt seotud ohud.”

- 44 Vaidlustatud direktiivi artikliga 1 „[muudetakse direktiivi 91/414/EMÜ I lisa] vastavalt käesoleva direktiivi lisale”. Peale parakvaadi kandmise direktiivi 91/414 I lissesse sätestab vaidlustatud direktiivi lisa pealkirja all „Erisätted”:

„Lubatakse kasutada üksnes herbitsiidina.

Järgnevatele kasutusviisidele ei tohi luba väljastada:

- seljaskantava ja käeshoitava rakenduse tarvitamine koduses aiapidamises, nii amatööride kui ka professionaalide puhul,

- õhu abil töötava laialipihustamise rakendusvahendi kasutamisel,

- ülimaldala mahuga rakendused.

VI lisas sätestatud ühtsete põhimõtete rakendamisel võetakse arvesse alalises [...] komitees 3. oktoobril 2003 lõplikult vormistatud [komisjoni] parakvaadi läbivaatusaruande järeldusi ning eelkõige selle I ja II lisa. Selles üldhinnangus peavad liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu:

- kasutajate kaitsele, eriti seljashoitavate ja käeskantavate rakenduste tarvitamisel,

- maapinnal pesitsevate lindude kaitsele. Juhul kui kasutusolukorrad viitavad võimalikele kokkupuutumistele munadega, tuleb läbi viia riskianalüüs ja vajadusel võtta meetmeid riskide vähendamiseks,

[...]

- jäneste kaitsele. Juhul kui kasutusolukorrad viitavad võimalikele kokkupuutumistele jänestega, tuleb läbi viia riskianalüüs ja vajadusel võtta meetmeid riskide vähendamiseks.

Liikmesriigid tagavad lubade omanike aruannete iga-aastase laekumise hiljemalt 31. märtsiks kuni aastani 2008 kasutajate terviseprobleemide juhtudest ja mõjust jänestele ühes või mitmes kasutamist esindavas piirkonnas, millele tuleb lisada müügiandmed ja kasutusviiside uuringud, et koguda andmeid parakvaadi toksikoloogilise ja ökoloogilise mõju tegeliku olukorra kohta.

Liikmesriigid peavad tagama efektiivse emeetiku sisalduse tehnilistes kontsentratsioonides. Vedelad formulatsioonid sisaldavad efektiivseid emeetikuid, sinist ja rohelist värvainet ja iseomast lehka või mõnda muud haistmist ärritavat toimeainet või -aineid. Samuti võib lisada teisi ohutusaineid, näiteks paksendajaid.

Nii viisi toimides võetakse arvesse FAO spetsifikatsioone.”

Menetlus

- 45 Rootsi Kuningriik esitas hagiavalduse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 27. veebruaril 2004. Hagiavaldus on Euroopa Kohtu kantseleis registreeritud numbriga C-102/04.
- 46 Tuginedes nõukogu 26. aprilli 2004. aasta otsusele 2004/407/EÜ, Euratom, millega muudetakse Euroopa Kohtu põhikirja käsitleva protokollis artikleid 51 ja 54 (ELT L 132, lk 5; ELT eriväljaanne 01/05, lk 85) suunas Euroopa Kohus 8. juuni 2004. aasta otsusega kohtuasja edasi Esimese Astme Kohtule. Seejärel registreeriti kohtuasi Esimese Astme Kohtu kantseleis numbriga T-229/04.
- 47 Taani Kuningriik ja Soome Vabariik esitasid 17. juunil 2004 Esimese Astme Kohtusse avalduse menetlusse astumiseks Rootsi Kuningriigi nõuete toetuseks. Samasuguse avalduse esitas Esimese Astme Kohtusse ka Austria Vabariik 21. juunil 2004. Esimese Astme Kohtu teise koja esimees andis 15. detsembri 2004. aasta määrusega menetlusse astumise loa. Menetlusse astujad esitasid oma seisukohad ja ülejäänud pooled esitasid määratud tähtaja jooksul nende kohta oma märkused.

- 48 Tuginedes Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 14 lõikele 1, otsustas Esimese Astme Kohus teise koja ettepanekul pärast poolte ärakuulamist kooskõlas nimetatud kodukorra artikliga 51 suunata kohtuasja lahendamiseks teisele kojale laiendatud koosseisus.
- 49 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus (teine koda laiendatud koosseisus) avada suulise menetluse.
- 50 Kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames palus Esimese Astme Kohus Rootsi Kuningriigi sellekohase taotluse põhjal komisjonil esitada dokument, mida viimane nimetas „Prantsuse uuringuks”, ning esitas ühtlasi pooltele kirjalikud küsimused, millest mõnele palus vastata kirjalikult enne kohtuistungit. Komisjon täitis Prantsuse uuringu esitamist puudutava taotluse. Määratud tähtaja jooksul esitasid pooled küsimustele kirjalikud vastused.
- 51 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu kirjalikele ja suulistele küsimustele kuulati ära 3. oktoobri 2006. aasta kohtuistungil.

Poolte nõuded

- 52 Rootsi Kuningriik, keda toetavad Taani Kuningriik, Austria Vabariik ja Soome Vabariik, palub Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud direktiiv;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

53 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja Rootsi Kuningriigilt, samuti Taani Kuningriigilt, Austria Vabariigilt ja Soome Vabariigilt.

Õiguslik käsitlus

54 Rootsi Kuningriik, keda toetavad menetlusse astujad, esitab oma hagi toetuseks kahte liiki väiteid. Esimest liiki väited puudutavad menetlust ja käsitlevad määruse nr 3600/92 artikli 7, direktiivi 91/414 artikli 5 ja EÜ artikli 174 lõike 3 rikkumist. Teist liiki väited on seotud direktiivi 91/414 artikli 5, integreerumisnõude, inimtervise ja keskkonnakaitse kõrge taseme tagamise nõude ning ettevaatuspõhimõtte rikkumisega.

55 Komisjon vaidlustab mõlemat liiki väidete põhjendatuse.

56 Lisaks on pooled viidanud parakvaati puudutava teadusliku tõendusmaterjali pinnalt tehtud järeldustele, mille kohta Rootsi Kuningriik kohtuistungil märkis, ilma et komisjon oleks seda vaidlustanud, et need faktilised asjaolud on aluseks väidetele ja argumentidele, millele kirjalikes menetlusedokumentides sõnaselgelt tuginetakse.

I — *Parakvaati puudutava teadusliku toimiku seisukord*A — *Üldised tähelepanekud*

- 57 Rootsi Kuningriik väidab, et parakvaat on kõigist direktiivi 91/414 I lisasse kunagi kantud ainetest oma ägeda toksilisuse tõttu tervisele kõige ohtlikum, kuna selle aine tekitatud kahjustused on pöördumatud. Maailma Terviseorganisatsioon on selles küsimuses avaldanud seisukoha, et kui parakvaati on viidud kehasse või kui see on kontsentratsioonina sattunud nahale, põhjustab see teatud aja möödudes raskeid või isegi surmavaid tagajärgi.
- 58 Rootsi Kuningriik täpsustab, et kahe sentiliitri parakvaadi kontsentradi allaneelamine on surmav. Uuring seoses pestitsiidimürgistusest tingitud surmajuhtumitega Inglismaal ja Wales'is aastatel 1980–1991 (edaspidi „Thompsoni uuring”) näitas, et sel ajavahemikul esines surmajuhtumeid, vaatamata meetmetele, mida teataja 1980-ndatel aastatel ohtude vähendamiseks tarvitusele võttis. Seega ei kõrvaldanud need meetmed lubamatut riski kokkupuutel ainega, mis võib põhjustada pöördumatuid kahjustusi või ohvri surma.
- 59 Aine sissehingamisega seotud ohtude kohta väidab Rootsi Kuningriik, et väga täpset mõõtmisviisi kasutades tehtud uuring näitas, et parakvaadi tavapärase kasutamine pikema aja jooksul võib kahjustada hapniku omastamise võimet (edaspidi „Dalvie uuring”).
- 60 Rootsi Kuningriik lisab, et on kindlaks tehtud surmaga lõppenud mürgistusjuhtumeid, mille on esile kutsunud kokkupuude nahaga. Uuring näitab, et lekkiva seadmega kolm ja pool tundi kestev pihustamine võib olla kasutajale surmav (edaspidi

„Wesselingi uuring”). Soome Vabariik toob näite töötleva kohta, kelle pükstele sattus parakvaat aine valamisel ühest nõust teise ja kes ootas 48 tundi, enne kui kõnealune plekk välja pesti. Kümme päeva pärast juhtunut tema hingamistegevus peatus ja ta suri viieteistkümnendal päeval pärast kõnealust juhtumit. Wesselingi uuring näitas ühtlasi, et esineb seos parakvaadi pikaajalise kasutamise ja nahavähi vahel.

61 Komisjon vaidleb vastu, et parakvaat ei ole kaugeltki kõige mürgisem aine, mis on kantud direktiivi 91/414 I lisasse, vaid Maailma Terviseorganisatsioon peab seda mõõdukalt toksiliseks aineks.

62 Aine allaneelamisega seotud ohtude kohta nähtub Ühendkuningriigis aastatel 1980–1991 esinenud allaneelamisjuhtumeid puudutavatest andmetest, mis sisalduvad esialgses aruandes ja millele Rootsi Kuningriik osutab, et tahtmatu allaneelamise ja surmajuhtude arv on pidevalt vähenenud ning kui jätta kõrvale kaks kahtlustäratavat juhtumit 1987. aastal, siis ei ole Ühendkuningriigis pärast 1983. aastat surmajuhtumeid registreeritud, kuigi parakvaati sisaldavate toodete müüginahud on pidevalt suurenenud. Ta lisab, et Thompsoni uuring piirdus sedastamisega, et 3978 surmajuhtumist olid 33 tingitud parakvaati sisaldavatest pestitsiididest ja enamasti oli tegu enesetappudega.

63 Parakvaadi sissehingamise tagajärgede osas toob komisjon esile, et tavapäraste kopsu-uuringute tulemused näitavad, et parakvaadi pikaajaline kasutamine avaldab mõju mitte hingamistegevusele, vaid hoopis hapnikutarbimise võimele. Ta lisab, et Dalvie uuringust tuleneb, et mõju, mida pikaajaline kokkupuude väikeste parakvaadiannustega avaldab hingamisteedele, ei ole veel täielikult välja selgitatud ja et see uuring ei võimaldanud kindlaks teha seost parakvaadiga pikaajalise kokkupuute ja kirjeldatud haigusnähtude vahel.

64 Lõpuks märgib komisjon parakvaadi kokkupuute kohta nahaga, et Wesselingi uuring täpsustab, et parakvaat on üks maailmas enimkasutatavatest pestitsiididest, et seda kasutatakse piiranguteta enamikes riikides ja suurem osa järelevalveasutustest peab seda ohutuks. Kõnealusel uuringus käsitleti surmaga lõppenud õnnetust parakvaati sisaldava seljakotiga, mis ei olnud veekindel. Selles osas rõhutab komisjon, et ühenduses on parakvaati sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamisel kaitsevahendite kandmine kohustuslik. Wesselingi uuring ei ole seega antud juhul asjassepuutuv, kuna see puudutab ebatüüpilist juhtumit. Pealegi ei näita see uuring, et parakvaadi pikaajalisel kasutamisel oleks seost nahavähiga. Lisaks ei pea Maailma Terviseorganisatsioon parakvaati kantserogeenseks aineks.

B — Seos parakvaadiga kokkupuute ja Parkinsoni tõve vahel

65 Rootsi Kuningriik väidab, et parakvaadi neurotoksilisust käsitlevas kirjanduses on viiteid sellele, et aine kasutamine ja inimeste neuroloogilisse haigusesse, Parkinsoni tõppe haigestumine on omavahel seotud, kuigi kindlat seost parakvaadi kasutamise ja selle haiguse vahel ei ole kindlaks tehtud. 2002. aastal hiirtega tehtud katsed näitasid, et parakvaat võib põhjustada närvisüsteemi kahjustusi, mida peetakse Parkinsoni tõve tunnusteks (edaspidi „McCormacki uuring”). Lisaks täheldati ühes 1990-ndatel aastatel läbiviidud uuringus, et parakvaadiga kokkupuute ja Parkinsoni tõppe haigestumise vahel on märkimisväärne seos (edaspidi „Hertzmani uuring”).

66 Komisjon väidab sisuliselt seda, et võimalikku seost parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahel ei ole kunagi kindlaks tehtud. Hertzmani uuring oli retrospektiivne analüüs, millega püüti välja selgitada keskkonnaga seotud riskifaktoreid Parkinsoni tõve puhul

ja mis näitas, et risk on suurem isikutel, kes on töötanud puuviljakasvatuses või hõõveldustsehhides.

67 McCormaki uuring tegeles vastsündinud hiirtega, keda kasvatati eesmärgiga muuta neid vastuvõtlikuks Parkinsoni tõvele ja kellele süstiti suur annus parakvaati. See uuring ei ole inimeste tervise suhtes toksikoloogilises aspektis asjassepüütu, kuna see ei kajasta tegelikku kokkupuudet isegi mitte kõige ebasoodsama kasutusolukorra pinnalt vaadelduna. Viimases küsimuses väidab komisjon, et süstitud annused olid tuhat korda suuremad kui keskmine päevaannus ja kaks tuhat korda suuremad kui töötaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus. See uuring seisnes pigem hinnangu andmises ohtudele, mida parakvaat võib endast kujutada, mitte aga nende riskide hindamises, millega kasutaja aine tegeliku kasutamise oludes kokku puutub.

68 Lisaks ilmneb olemasoleva kirjanduse uurimisel, et parakvaadi kasutamise ja Parkinsoni tõve vahel puudub seos. Selles osas viitab komisjon eelkõige Advisory Committee on Pesticides'i (Ühendkuningriigi nõuandev pestitsiidikomitee) tarbeks 2001. aastal läbiviidud teaduskirjanduse uuringule (edaspidi „Drewhursti uuring“). Sama selgub ka epidemioloogilistest uuringutest, mida on mainitud teataja koostatud ja alalise komitee nõupidamise ajal 2003. aasta juulis jagatud kirjalikus ülevaates.

C — Parakvaadi kasutamisel töötajatele kaasneva riski matemaatiline modelleerimine ja väliuuringud

69 Rootsi Kuningriik väidab, et parakvaadi kasutamise matemaatiline modelleerimine ja väliuuringud tõendavad, et kasutamisega kaasneb risk.

- 70 Seoses modelleerimisega väidab ta esiteks, et see näitab ühemõtteliselt, et kasutajate kokkupuude parakvaadiga ületab kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust. Ta täpsustab, et kutseliste töötajate parakvaadiga kokkupuute arvutamiseks kasutatud kahe mudeli järgi, mille puhul võeti arvesse isiklike kaitsevahendite olemasolu või puudumist ja aine erinevaid kasutusviise (pihusti seljal või traktori külge kinnitatud), ületatakse kasutaja ainega kokkupuutumise kinnitatud läve 4–100 kordselt. Arvutatud väärtused olid 20–100 korda suuremad kui kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus, kui kasutati seljaskantavaid pihusteid ja töötajad ei kandnud kaitseriistet, samas kui aine käsitlemisel ja pihustamisel kindaid kasutades olid väärtused ligikaudu 60 korda suuremad kui kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus. Lõpuks, isegi kindaid, respiraatoreid, kombineesoone, laiaäärelisi peakatteid ja vastupidavaid jalatseid kasutades ületas kokkupuude kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust.
- 71 Seoses väliuuringutega väidab Rootsi Kuningriik, et ka need näitavad kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamist.
- 72 Nii näitas Sri Lankal algeliste analüüsimeetoditega läbiviidud uuring, mille puhul kasutajad ei kandnud kaitsevarustust, et nahka imendunud kogused olid 8–18 korda suuremad kui kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus. Uriinianalüüsil põhinev vastav hinnang näitas kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavast ulatusest 2–8 korda kõrgemat taset.
- 73 Guatemalas 1996. aastal läbiviidud uuring 20 inimesega, kes kasutasid kaitsevarustust, näitas, et ühe konkreetse kasutaja kokkupuude oli 118% kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavast ulatusest, kuigi ta kandis kaitsevarustust (edaspidi „Guatemala uuring“). Lisaks leidis äramärkimist asjaolu, et ühel teisel kasutajal, kes oli samuti rietatud kaitsevarustusse, oli kokkupuutetase 92,8% lävest, kuigi uuringus on kirjas, et see kasutaja pihustas toodet ettevaatlikult.

- 74 Guatemala uuring on asjassepuutuv, kuna seal kasutatud pihustamismeetod on Euroopas kasutusel. Rootsi Kuningriik märgib, et kui kõnealuse uuringuga tuvastatud kõrge kokkupuutetase ongi tingitud sellest, et kasutaja pihustas toodet nõlvakul, on sarnased olud ka Euroopas, kus parakvaati kasutatakse viinamarjaistandustes ja oliivisaludes, millest ligikaudu 2,5 miljonit hektarit paikneb nõlvakutel.
- 75 Hispaania tsitruseistanduses 1997. aastal läbiviidud uuring 20 kasutajaga, kellel oli kaitsevarustus, näitas, et keskmine kokkupuude ulatus 15%-ni lävest, et 75 protsentiil vastab 48%-le lävest, et suurim annus, mille imendumist mõõdeti, oli 81% lävest ja et nelja kasutaja kokkupuutetase ületas 50% lävest (edaspidi „Hispaania uuring”).
- 76 Prantsuse uuring, millele komisjon Esimese Astme Kohtu menetluses tugines, näitas lubamatult kõrget kokkupuutetaset. Alalise komitee töörühma 2002. aasta detsembris toimunud nõupidamise protokoll kohaselt jõuti selle uuringu tulemusena järeldusele, et käsiseadmete kasutamine võib viia kasutajate lubamatult kõrge kokkupuutetasemeni. Nimetatud protokollist ilmneb ühtlasi, et Prantsuse uuringus soovitatakse keelata parakvaadi kasutamine eraisikute aedades ja tagada järelevalve kasutajate üle.
- 77 Lõpuks märgib Rootsi Kuningriik teabe kohta, mille esitasid Itaalia Vabariik ja Portugali Vabariik, millele komisjon Esimese Astme Kohtule esitatud menetlusdokumentides tugines ning mille kohaselt nendes liikmesriikides on parakvaadiga seotud riskid hoitud nõuetekohaselt kontrolli all, et see teave on teaduslikult kinnitamata ja põhineb vaid nende liikmesriikide kogemustel.

78 Komisjon väidab esiteks, et kokkupuute matemaatilisele modelleerimisele peavad järgnema väliuuringud, kui see näitab nagu käesoleval juhul, et probleem on olemas. Ta lisab, et väliuuringud näitasid, nagu märkis teaduskomitee oma arvamuses, et teoreetilised mudelid ülehindasid tegelikku kokkupuudet tööolustikus.

79 Sri Lankal, Hispaanias ja Guatemalas läbiviidud uuringute kohta väidab komisjon, et referentliikmesriik käsitles neid oma täiendavas hinnangus, mille ta lisas oma esialgsele aruandele, ja et sellest käsitlusest ilmneb, et kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust ei ole ületatud, kui on kinni peetud parakvaadi kasutamiseks ette nähtud tingimustest.

80 Ta lisab, et Prantsuse uuringus on tehtud järeldus, et kokkupuudetase võib muutuda vastuvõetavaks, kui kasutada traktorite lisaseadmeid, samas kui käsiseadmete kasutamine võib selle muuta lubamatult kõrgeks, ning et selles uuringus soovitatakse keelata parakvaadi kasutamine eraisikute aedades ja tagada järelevalve kasutajate üle. Ta toonitab veel, et Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi edastatud andmetest nähtub, et parakvaadi kasutamisega seotud riske on olnud võimalik hoida piisava kontrolli all.

D — Parakvaadi mõju loomade tervisele

81 Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et väliuuringud näitavad, et parakvaati võib pidada jänestele kahjulikuks ja surma põhjustavaks aineks. Selge on ka tõsiasi, et munade kokkupuude parakvaadiga võib olla ohtlik lindude embrüotele.

II — Väited, mis käsitlevad määruse nr 3600/92 artikli 7, direktiivi 91/414 artikli 5 ja EÜ artikli 174 lõike 3 rikkumist toimiku menetlemisel

A — Poolte argumendid

- 82 Rootsi Kuningriik väidab, et parakvaadi lissasse kandmise taotluse menetlemisel esines tõsiseid puudusi, sest on rikutud määrusega nr 3600/92, direktiiviga 91/414 ja EÜ artikli 174 lõikega 3 sätestatud korda.
- 83 Esiteks rikuti parakvaadi lissasse kandmise taotluse menetlemisel osutatud sätetega kehtestatud korda selles osas, mis puudutab parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelise seose küsimuse uurimist.
- 84 Selle väite toetuseks selgitab Rootsi Kuningriik esmalt, et teataja, referentliikmesriik ega komisjon ei ole parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelise seose küsimust riskianalüüsi aspektist üldse puudutanud, kuigi teaduskirjanduses, ning eriti Hertzmani ja McCormacki uuringutes, esineb viiteid sellele, et parakvaat kahjustab närvisüsteemi.
- 85 Just McCormacki uuring sisaldab Rootsi Kuningriigi väitel olulist teavet selle kohta, et parakvaadil on omadus kahjustada või isegi hävitada aju närvirakke (täpsemalt dopamiinergilisi neuroneid *substantia nigra pars compacta's* ehk musttuumas)

ja et närvirakkude kahjustused on üldiselt tunnustatud Parkinsoni tõve peamise põhjusena inimestel.

86 Rootsi Kuningriik rõhutab teiseks, et võtmaks seisukohta, et parakvaadi kasutamise ja Parkinsoni tõve vahelist seost käsitlevaid dokumente on arvesse võetud ja uuritud, oleks kõigepealt vaja olnud alalise komitee nõupidamise protokollis neile viidata. Kuigi alalise komitee 2003. aasta juulis toimunud nõupidamise ajal teatavat teavet, nimelt Hertzmani ja McCormacki uuringuid, jagati ja arutati, ei ole vastavat arutelu kajastatud nõupidamise protokollis. Seejärel oleks referentliikmesriik pidanud kirjalikult andma hinnangu parakvaadi kasutamise ja Parkinsoni tõve vahelist seost käsitlevatele dokumentidele, mida aga ei ole tehtud. Lõpuks oleks referentliikmesriik pidanud andma teistele liikmesriikidele võimaluse esitada tema hinnangu kohta oma tähelepanekuid, kuid käesolevas asjas see võimalus puudus.

87 Rootsi Kuningriik kinnitab kolmandaks, et parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelise seose puudumist käsitlevad artiklid, millele komisjon viitab Esimese Astme Kohtule esitatud menetlusdokumentides, ei olnud vaidlustatud direktiivi vastuvõtmisega lõppenud menetluse kestel kättesaadavad, kuna erinevalt muudest dokumentidest, mida asjaomase toimeaine hindamisel arvestati, ei olnud need artiklid saadaval komisjoni veebilehel „Communication & Information Resource Center Administrator (CIRCA)”. Nendele artiklitele ei viidatud ja nende sisu ei arutatud parakvaadi lisasse kandmise taotluse läbivaatamise käigus. Viimati mainitud küsimuses ei ole võimalik nende menetlusdokumentide põhjal, mille komisjon on Esimese Astme Kohtule esitanud, jõuda selgusele, milliselt pinnalt kõnealune institutsioon viidatud dokumente analüüsis ja neile hinnangu andis.

88 Rootsi Kuningriik märgib neljandaks, et parakvaadi kasutamise ja Parkinsoni tõve vahelise seose küsimus on keeruline. Seetõttu oleks parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise küsimuse asjakohaseks uurimiseks tulnud eelnevalt küsida ka teaduskomitee arvamust. Kuna komisjon jättis sellelt komiteelt arvamuse küsimata,

pani ta toimiku läbivaatamisel toime ilmselge rikkumise, mis on vastuolus EÜ artikli 174 lõikega 3, direktiivi 91/414 artikli 5 lõikega 1 ja selle VI lisa A osa punkti 2 alapunktiga a, samuti määruse nr 3600/92 artikli 7 lõikega 1.

- 89 Teiseks väidab Rootsi Kuningriik, et komisjon ei järginud määrusega nr 3600/92 sätestatud korda Prantsuse uuringu ning Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud dokumentide läbivaatamisel.
- 90 Rootsi Kuningriik selgitab selle kohta kõigepealt, et ta sai alles kostja vastuse lugemisel teada, milline tähtsus oli nendel uuringutel ja andmetel komisjoni hinnangutes.
- 91 Seejärel märgib Rootsi Kuningriik, et teave, mille kohaselt parakvaadi kasutamisega seotud riski on Portugalis ja Itaalias nõuetekohaselt kontrolli all hoitud, edastati suuliselt alalise komitee töörühma kahel nõupidamisel, viitamata ühelegi uuringule või teaduslikule aruandele. Selleks, et andmeid saaks riskianalüüsis arvesse võtta, peavad need olema kirjalikult vormistatud teaduslikus toimikus, mille üle saab toimuda arutelu.
- 92 Lisaks toonitab Rootsi Vabariik, et Prantsuse uuringut tutvustati suuliselt ja kokkuvõtlikult alalise komitee töörühmi nõupidamisel 2002. aasta detsembris ning seda ei ole liikmesriikidele kätte toimetatud. Pealegi ei ole referentliikmesriik teavitanud, kas seda uuringut on üldse läbi vaadatud. Kui uuring võeti arvesse, oleks referentliikmesriik pidanud määruse nr 3600/92 sätete kohaselt tagama, et teised liikmesriigid saavad sellega enne mis tahes otsuse tegemist tutvuda.

- 93 Rootsi Kuningriik leiab lõpetuseks, et Prantsuse uuring oleks pidanud olema kirjalikus vormis kättesaadav ja seda oleks pidanud kooskõlas määruse nr 3600/92 säte- tega ühiselt arutama ja hindama enne, kui tehti järeldus, et teatava kasutusviisi korral on riskid vastuvõetavad. Lisaks oleks Prantsuse uuringu pidanud saatma teaduskomi- teele arvamuse andmiseks, kuna see tõi esile lubamatu riski parakvaadi mõne kasu- tusviisi korral.
- 94 Soome Vabariik märgib täienduseks, et ei teaduskomitee ega alalise komitee käsu- tuses ei olnud uuringud parakvaadi mõju kohta veeorganismidele.
- 95 Komisjon selgitab kõigepealt, et määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 1 kohaselt on just referentliikmesriik see, kes on kohustatud kogu kättesaadava teabe läbi vaatama. Kahtlemata on komisjon vastutav toimiku läbivaatamise koordineerimise, lõpliku hinnangu andmise ja otsuse vastuvõtmise eest ühenduse tasandil. Siiski mõjutavad liikmesriigid toimiku menetlemist märkimisväärselt.
- 96 Parakvaadi ja Parkinsoni tõve võimaliku seose kohta väidab komisjon, et nii tema kui ka referentliikmesriik on arvesse võtnud kogu teabe, millele Rootsi Kuningriik osutab, nagu ka muu informatsiooni. Ta toonitab seejuures eriti, et Rootsi Kuning- riik mõonab ka ise, et alalise komitee 2003. aasta juulis toimunud nõupidamise ajal teatavat teavet parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelise seose kohta jagati ja arutati. Hertzmani ja McCormacki uuringutele on viidatud organisatsiooni Pestizid Aktions- Netzwek eV (PAN) bülletàanis, mis oli saadaval alalise komitee 2003. aasta juulis toimunud nõupidamise ajal.

- 97 Komisjon rõhutab veel, et referentliikmesriigi pädeva asutuse poolt komisjonile saadetud 23. mai 2003. aasta kirjast nähtub, et referentliikmesriik on hinnanud nende dokumentide asjassepuutuvust, mis viitavad parakvaadile seoses Parkinsoni tõvega, ja jõudnud järeldusele, et parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise küsimuse läbivaatamisel ei ole piisavalt põhjust neid arvesse võtta. Ühtlasi juhtis komisjon kohtuistungil tähelepanu, et referentliikmesriik viis hindamise läbi Dewhursti uuringu põhjal.
- 98 Ta lisab, et komisjonil ei ole mingit kohustust käsitleda oma läbivaatamisaruandes kogu teavet või kõiki dokumente, mida hindamise ajal arutati, kuna komisjon ei pea arutama kõiki faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mida mõni asjaosaline haldusmenetluse käigus on tõstatanud.
- 99 Prantsuse uuringu ning Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teabe kohta märgib komisjon esmajärjekorras, et väited menetlusnõuete rikkumise kohta selle uuringu ja teabe läbivaatamisel on esitatud hilinemisega kodukorra artikli 48 lõike 2 tähenduses, kuna need on esitatud alles repliigi staadiumis. Hageja repliigis esitatud asjaolud olid Rootsi Kuningriigile teada juba toimikuga tutvumise staadiumis ja seega oleks saanud neile tugineda hagiavalduses.
- 100 Teise võimalusena väidab komisjon, et ta ei ole rikkunud olulisi menetlusnorme Prantsuse uuringu ning Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teabe läbivaatamisel. Selles osas kordab ta kõigepealt oma argumenti, mille kohaselt määruse nr 3600/92 artikli 7 lõige 1 on suunatud referentliikmesriigile ja mitte komisjonile. Seejärel selgitab ta, et osutatud säte ei sisalda nõuet, mille kohaselt kogu hindamistoimik peaks olema kirjalik teaduslik toimik ja põhinema kirjalikel dokumentidel. Samuti ei ole komisjonil üldist kohustust küsida teaduskomitee arvamust ja käesolevas asjas veel eriti, kuna liikmesriikide esitatud andmed ei olnud tehniliselt nii

keerulised, et anda konkreetset põhjust teaduskomitee arvamuse küsimiseks. Lõpuks kinnitas Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teave nagu ka Prantsuse uuring referentliikmesriigi, alalise komitee ja teaduskomitee järeldusi, nii et komisjonil ei olnud mingit erilist vajadust uuesti teaduskomitee arvamust küsida.

- 101 Seoses Soome Vabariigi argumendiga, mille kohaselt ei teaduskomitee ega alalise komitee käsutuses ei olnud uuringuid parakvaadi mõju kohta veeorganismidele, täpsustab komisjon, et direktiiviga 91/414 nõutavad uuringud on arvesse võetud ja analüüsitud ning kui liikmesriik leiab, et teatav oluline teave tuleb lisada hindamis-toimikusse, oleks ta pidanud sellest märku andma hindamismenetluse käigus, mida Soome Vabariik aga ei teinud.

B — *Esimese Astme Kohtu hinnang*

- 102 Esmalt tuleb käsitleda väidet puuduste kohta toimiku menetlemisel seoses küsimusega, mis puudutab võimalikku seost parakvaadiga kokkupuute ja Parkinsoni tõve vahel.

- 103 Selles osas tuleb alustuseks sedastada, et komisjoni läbivaatamisaruandes on märgitud, et andmed parakvaadi neurotoksilisuse kohta puuduvad.

- 104 Kõnealuse väite käsitlemiseks piisab analüüsist, kas menetlus, mille kaudu komisjon sellise seisukohani jõudis, on kooskõlas menetlusnõuetega, mis tulenevad sätetest, mida Rootsi Kuningriigi sõnul on rikutud.
- 105 Siinkohal tuleb meenutada, et tulenevalt määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 1 punktidest a ja c on referentliikmesriik kohustatud läbi vaatama sama määruse artikli 6 lõikes 2 osutatud toimiku ja saatma komisjonile toimiku hindamisaruande. Määruse nr 3600/92 artikkel 6 täpsustab, et teataja peab saatma referentliikmesriigi määratud asutusele koondtoimiku, mis sisaldab direktiivi 91/414 II lisa iga punkti kohta olemasolevad kokkuvõtted ja katsete tulemused, või kui need puuduvad, siis sisalduvad toimikus põhjendused, mis kinnitavad, et kõnealused andmed ei ole direktiivi 91/414 artiklis 5 osutatud kriteeriumide seisukohalt toimeaine hindamiseks vajalikud, või kohustus saata puuduvad andmed hiljem. Direktiivi 91/414 II lisas on punkt 5.7, mis näeb ette, et toimeainete puhul, mille struktuur on viivistoimega neurotoksilisust põhjustavate toimeainete (nt organofosfaadid) struktuuriga sarnane või seotud, tuleb läbi viia viivistoimega neurotoksilisuse uuringud.
- 106 Käesolevas asjas tuleb koos Rootsi Kuningriigiga sedastada, et parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelise seose küsimust ei ole teataja üldse puudutanud. Esialgsest aruandest nähtub, et teataja ei ole parakvaadi neurotoksilisuse kohta esitanud referentliikmesriigile ei andmeid ega põhjendusi, miks ei ole selles küsimuses andmete esitamine vajalik. Ja kuigi referentliikmesriik oleks määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 2 alusel saanud nõuda teatajalt toimiku parandamist või täiendamist, ei ole ta seda võimalust kasutanud. Referentliikmesriik märgib oma esialgses aruandes sõnaselgelt, et teave, mille teataja parakvaadi toksilisuse kohta on esitanud, on piisav, et kanda see aine direktiivi 91/414 I lissasse.

- 107 Komisjon kinnitab käesoleva asja arutamisel, et referentliikmesriik on Dewhursti uuringu põhjal tõepoolest hinnanud nende dokumentide asjassepuutuvust, mis viitavad parakvaadile seoses Parkinsoni tõvega, ja jõudnud järeldusele, et parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise küsimuse läbivaatamisel ei ole piisavalt põhjust neid dokumente arvesse võtta (vt eespool punkt 97).
- 108 Isegi kui möönda, et see hindamine tõesti toimus, nagu nähtub 23. mai 2003. aasta kirjast, millele osutab komisjon, samuti käesoleva kohtuasja toimikus leiduvast Dewhursti uuringust, tuleb tõdeda, et see hindamine ei vasta siiski määruse nr 3600/92 artiklis 7 sätestatud nõuetele. Nagu väidab Rootsi Kuningriik (vt eespool punkt 65), ilma et komisjon selles küsimuses vastu vaidleks, on parakvaadi neurotoksilisust käsitlevas kirjanduses viiteid sellele, et parakvaadi kasutamine ja Parkinsoni tõppe haigestumine on omavahel seotud. Sellest järeldub, et kui referentliikmesriik viis läbi Parkinsoni tõve ja parakvaadi vahelist võimalikku seost käsitleva kirjanduse hindamise, toimus see parakvaadi neurotoksilisuse hindamise raames. Määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 1 punkt c nõuab, et referentliikmesriigi läbiviidav toimeaine hindamine lõpeks komisjonile esitatava hindamisaruandega, mis sama määruse artikli 7 lõike 3 kohaselt tuleb saata alalisele komiteele ja teistele liikmesriikidele teadmiseks.
- 109 Käesolevas asjas, nagu väidab Rootsi Kuningriik (vt eespool punkt 86), ilma et komisjon selles küsimuses vastu vaidleks, ei sisaldanud referentliikmesriigi aruanded mingit hinnangut parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelist võimalikku seost käsitlevale kirjandusele. Komisjon ei ole ka tõendanud ega isegi mitte väitnud, et sellist hinnangut oleks alalisele komiteele saadetud.
- 110 Eelnevat arvestades tuleb sedastada, et komisjoni läbivaatamisaruandes sisalduv märged, et andmed parakvaadi neurotoksilisuse kohta puuduvad, tähendab toimiku niisugust menetlemist, mis ei vasta määruse nr 3600/92 artiklis 7 sätestatud

menetlusnõuetele. Seega tuleb nõustuda väitega, et parakvaadi ja Parkinsoni tõve vahelise võimaliku seose läbivaatamisel on eiratud menetlusnõudeid, ilma et oleks vaja võtta seisukohta selle väite raames esitatud muude argumentide suhtes.

- 111 Teiseks tuleb käsitleda väiteid menetlusnõuete eiramise kohta Prantsuse uuringu ning Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud andmete läbivaatamisel.
- 112 Selles osas tuleb kõigepealt uurida vastuvõetamatuse aluseid, mida komisjon seoses nende väidetega tõstatas.
- 113 Kodukorra artikli 48 lõike 2 kohaselt ei või menetluse käigus esitada uusi väiteid, kui need ei tugine menetluse õiguslikele ja faktilistele asjaoludele, mis on ilmsiks tulnud menetluse käigus.
- 114 Nagu komisjon esile toob (vt eespool punkt 99), kui Rootsi Kuningriik oma repliigis märgib, et Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud andmed ning Prantsuse uuring oleks pidanud olema kättesaadavad kirjalikus vormis ja olema edastatud teaduskomiteele, esitab ta väiteid, mida ei olnud hagiavalduses ja mis on seega uued väited kodukorra artikli 48 lõike 2 tähenduses.
- 115 Pealegi ei ole vaidlust selles, et Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teave edastati suuliselt alalise komitee töörühma nõupidamistel ja et Prantsuse uuringut

on mainitud sama töörühma 2002. aasta detsembri ja 2003. aasta veebruari nõupidamiste protokollides. Selle teabe ja uuringu olemasolu ei ole seega asjaolu, mis oleks ilmsiks tulnud Esimese Astme Kohtu menetluse käigus.

116 Siiski tuleb rõhutada, et Rootsi Kuningriik esitab eespool punktis 114 mainitud uusi väiteid vaid seoses sellega, et komisjon leiab kostja vastuses, et Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teabel ning Prantsuse uuringul oli teatav tähtsus parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise lubamisel.

117 Seega tuleb tõdeda, et asjaolu, kuidas kõnesolev teave ja uuring arvesse võeti, ei näita üldse seda, kui suurt tähtsust komisjon neile omistas parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise otsustamisel. Nagu väidab Rootsi Kuningriik (vt eespool punkt 77), ilma et komisjon selles küsimuses vastu vaidleks, seisnes Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teave lihtsas kinnituses, et nende kahe liikmesriigi kogemuse järgi saab parakvaadiga seotud riske hoida nõuetekohaselt kontrolli all, esitamata seejuures ühtki uuringut või kirjalikku dokumenti, mis võiks neid kinnitusi toetada. Samuti on selge, et Prantsuse uuringut tutvustati alalises komitees ainult suuliselt ja kokkuvõtlikult ning seda ei ole liikmesriikide esindajatele alalises komitees kätte toimetatud. Nendest asjaoludest lähtudes tuleb asuda seisukohale, et kõnesoleva teabe ja uuringu väidetav tähtsus parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise lubamisel on faktiline asjaolu, mis tuli ilmsiks alles Esimese Astme Kohtu menetluse käigus. Seega tuleb väited Prantsuse uuringu ning Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teabe läbivaatamise kohta lugeda vastuvõetavaks kodukorra artikli 48 lõike 2 alusel.

- 118 Nende väidete põhjendatuse uurimist tuleb alustada Prantsuse uuringu läbivaatamist käsitlevatest väidetest.
- 119 Selle kohta tuleb esmalt meenutada, et komisjon tugineb Prantsuse uuringule kui olulisele asjaolule parakvaadi hindamisel ja rõhutab selle uuringu tulemusena tehtud järeldust, et töötleja parakvaadiga kokkupuute taseme võib muuta vastuvõetavaks, kui kasutada traktorite lisaseadmeid, samas kui käsiseadmete kasutamine võib viia selle taseme lubamatult kõrgeks, ning et selles uuringus soovitatakse keelata parakvaadi kasutamine eraisikute aedades ja tagada järelevalve kasutajate üle.
- 120 Järgmisena tuleb märkida, et pooled on samal arvamusel, et Prantsuse uuringu kohta puudub kirjalikult vormistatud hindamistoimik ja seda uuringut ei ole edastatud teaduskomiteele arvamuse andmiseks. Lisaks, nagu osutab Rootsi Kuningriik, ei leidu toimikus asjaolusid, mille põhjal oleks võimalik tõendada, et referentliikmesriik võis Prantsuse uuringuga tutvuda ja et ta vaatas selle uuringu läbi enne otsuse tegemist parakvaadi kandmise kohta direktiivi I lisse.
- 121 Kuna ei ole tõendatud, et Prantsuse uuringut käsitlev referentliikmesriigi aruanne oleks edastatud alalisele komiteele, tuleb nentida, et selle uuringu läbivaatamine, mis komisjoni sõnul omas tähtsust parakvaadi hindamisel, ei vasta määruse nr 3600/92 artiklis 7 sätestatud menetlusnõuetele. Täpsemalt, nagu on juba selgitatud eespool punktis 108, määruse nr 3600/92 artikli 7 lõike 1 punkt c nõuab, et referentliikmesriigi läbiviidav toimeaine hindamine lõpeks hindamisaruandega, mis sama määruse artikli 7 lõike 3 kohaselt tuleb saata alalisele komiteele ja teistele liikmesriikidele teadmiseks.
- 122 Lisaks erineb Prantsuse uuringu läbivaatamine märkimisväärselt Sri Lankal, Guatemalas ja Hispaanias töötlejate parakvaadiga kokkupuute taseme kohta läbiviidud

uuringu läbivaatamisest. Need viimased uuringud, millest kaks esimest annavad tunnistust juhtudest, mil töötaja parakvaadiga kokkupuute tase ületas kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse, vaatas referentliikmesriik kõik läbi. Referentliikmesriigi poolt nende uuringute läbivaatamise tulemused kajastati kirjalikus kokkuvõttes, mis sisaldus kas esialgses aruandes või sellele lisatud täiendavas hindamisaruandes. Need aruanded on saadetud nii alalisele komiteele kui ka teaduskomiteele.

123 Kuna Prantsuse uuring evis komisjoni sõnul teatavat tähtsust parakvaadi hindamisel, siis oleks see tulnud läbi vaadata nii, nagu vaadati läbi Sri Lanka, Guatemala ja Hispaania uuringud, st hõlmates teaduskomitee nende läbivaatamise.

124 Teiseks tuleb märkida Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teabe kohta, et toimikust ei nähtu, et seda teavet, mida komisjon pidas oluliseks, oleks käsitletud referentliikmesriigi aruandes. Eespool punktides 108 ja 121 juba mainitud põhjustel tähendab sellise aruande puudumine määruse nr 3600/92 artikli 7 nõuete eiramist.

125 Seega tuleb väited menetlusnõuete rikkumise kohta Prantsuse uuringu ning Itaalia Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud teabe läbivaatamisel tunnistada vastuvõetavaks.

126 Eelnevat arvestades tuleb nõustuda väitega, et toimiku menetlemisel on rikutud määruse nr 3600/92 artiklit 7, ilma et oleks vaja uurida ülejäänud väiteid ja argumente, mida pooled menetluslikes küsimustes on esitanud.

III — Väited, mis käsitlevad direktiivi 91/414 artikli 5 ning integreerumisinõude, kõrge kaitsetaseme tagamise nõude ja ettevaatuspõhimõtte rikkumist

127 Antud liiki väited jagunevad kahte ossa, millest esimene puudutab inimeste ja teine loomade tervise kaitset.

128 Lisaks on pooled esitanud teatud kaalutlusi seoses integreerumisinõude, ettevaatuspõhimõtte ja kõrge kaitsetaseme nõude ulatusega, mille kohta Rootsi Kuningriik kohtuistungil märkis, ilma et komisjon selles küsimuses vastu vaidleks, et need on mõeldud muude sõnaselgelt esitatud väidete ja argumentide toetuseks.

A — Esimene osa, mis puudutab inimeste tervise kaitset

1. Poolte argumendid

129 Rootsi Kuningriik, keda toetavad menetlusse astujad, väidab, et parakvaadi kasutamisest inimeste tervisele tulenevate riskide läbivaatamisel eiras komisjon ettevaatuspõhimõtet, kõrge kaitsetaseme põhimõtet ja integreerumisinõuet, samuti direktiivi 91/414 artiklit 5 ja VI lisas sätestatud erinõudeid. Sellega on ta selgelt ületanud oma kaalutusõiguse piire. Rootsi Kuningriik, keda toetavad menetlusse astujad, esitab selles osas sisuliselt kolm väidet, millele komisjon vastu vaidleb.

a) Väide töötaja kokkupuutetaseme kohta, mis ületab kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust

- 130 Rootsi Kuningriik, keda toetab Taani Kuningriik, selgitab esiteks, et toimeaine hindamisel direktiivi 91/414 artikliga 5 sätestatud korras kohaldatakse VI lisas ette nähtud ühtseid põhimõtteid, millele viitavad liikmesriigid taimekaitsevahendite siseriiklikes loamenetlustes.
- 131 Selles osas on direktiivi 91/414 artiklis 5 vähemalt kaudselt viidatud VI lisa kriteeriumidele. Direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b alusel kohaldatakse toimeaine hindamisel direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktides iv ja v sätestatud põhinõudeid. Nende põhinõuete järgimist ei ole seega võimalik hinnata, kohaldamata VI lisa põhimõtteid, mis määravad kindlaks nende sätete sisu.
- 132 VI lisas sätestatud ühtsete põhimõtete kohaldatavus tuleneb ka komisjoni praktikast, kes direktiivi 91/414 artikliga 5 seatud nõuete täitmist käsitlevate spetsiaalsete suuniste puudumisel on alati kohaldanud VI lisa kriteeriume.
- 133 Teiseks selgitab Rootsi Kuningriik, et modelleerimine ja väliuuringud näitavad selgelt, et kaitsetase ei vasta antud juhul VI lisa C osa punktis 2.4.1.1 kirjeldatud nõuetele, mille kohaselt töötaja kokkupuute ulatus taimekaitsevahendi käsitlemisel ja kasutamisel kavandatud kasutustingimustes (sealhulgas doosi ja töötlemisviisiga seotud tingimustes) ei tohi ületada kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust. Kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamise tõttu on komisjon seega parakvaadi hindamisel eiranud VI lisa, direktiivi 91/414 artiklit 5 ja kõrge kaitsetaseme põhimõtet.

- 134 Soome Vabariik lisab, et oleks tulnud arvesse võtta parakvaadi neuroloogiline mõju, mis tuli ilmsiks kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ja vastuvõetava päevaannuse kindlaksmääramiseks läbiviidud teaduslikes uuringutes. Ta leiab, et kasutajat ohustavate riskide hindamise aluseks võetud kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus ja vastuvõetav päevaannus on liiga suured, kuna parakvaadi neuroloogilise mõju uuringuid ei ole arvesse võetud.
- 135 Komisjon vaidlustab seisukoha, et ta oleks parakvaadi hindamisel pidanud kohaldama VI lisa ühtseid põhimõtteid.
- 136 Direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkt b viitab sama direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktidele iv ja v, kus VI lisa ei ole mainitud. Seega formaalselt ei ole komisjonil kohustust toimeaine hindamisel nimetatud lisa ühtseid põhimõtteid kohaldada. Seejärel leiab komisjon, et kuigi ta ei tarvitse neid põhimõtteid järgida, võib ta neid toimeaine hindamisel siiski arvesse võtta.
- 137 Ta märgib, et see meelevaldsuse oht, mis Rootsi Kuningriigi arvates VI lisa põhimõtete kohaldamata jätmisest tuleneb, ei ole eriti tõenäoline, kui arvestada, millise haardeulatusega hindamismeetmeid toimeaine suhtes rakendatakse kooskõlas taimekaitsevahendeid käsitlevate õigusaktidega.
- 138 Seoses Soome Vabariigi argumendiga, mille kohaselt turvategurid, st kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus ja vastuvõetav päevaannus, on kehtestatud liiga suured, kuna ei võetud arvesse parakvaadi neuroloogilist mõju, selgitab komisjon, et tema hinnangul ei olnud vaja hinnata parakvaadi mõju Parkinsoni tõvele ja et ükski liikmesriik sellist taotlust ei esitanud.

b) Väide, mille kohaselt teaduslik toimik ei ole piisav tõend järeldamiseks, et parakvaat ei ohusta märkimisväärselt inimeste tervist

139 Rootsi Kuningriik vaidlustab komisjoni seisukoha, mille kohaselt teaduslik toimik näitab, et parakvaat ei kujuta märkimisväärselt ohtu inimeste tervisele.

140 Rootsi Kuningriik, keda toetab Taani Kuningriik, rõhutab selle kohta esiteks, et tulevalt direktiivi 91/414 artikli 5 lõikest 1 tohib toimeainet I lissasse kanda vaid siis, kui on ilma mõistliku kahtluseta tõendatud, et toimeainet sisaldavat toodet võib ohutult kasutada vähemalt ühel arvestataval kasutusosal. Need tõendid peavad rajanema riskianalüüsil, mida toetab teaduslik toimik.

141 Taani Kuningriik vaidlustab selle, et direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 sõnastusest nähtub, et komisjonil on tõendamiskohustus, mida on leevendatud nii, et vaid ebakindel või teoreetiline võimalus, et toimeainet sisaldav toode võib olla vastuvõetav, on piisav, et lubada selle toimeaine kandmist direktiivi 91/414 I lissasse. Kui esineb viiteid sellele, et teatud toimeaine võib teatud erilisel viisil ohustada inimeste tervist või keskkonda, tuleb enne toimeaine I lissasse kandmise otsustamist koguda piisavalt teavet, et neid riske saaks analüüsida teaduslikult, ja võimalike kasutuspiirangute tõhusust tuleb hinnata samasuguse teadusliku täpsusega.

142 Hageja väitel ei võimalda teaduslik toimik käesolevas asjas teha järeldust, et parakvaat vastab direktiivi 91/414 artiklis 5 sätestatud nõuetele.

- 143 Juba matemaatiline modelleerimine näitas ühemõtteliselt, et kasutajate kokkupuude parakvaadiga ületab kehtestatud piiri. Guatemala ja Prantsuse uuringud näitasid kasutajate lubamatult kõrget kokkupuutetaset ja ainult Hispaania uuringu tulemus näitas vastuvõetavat kokkupuutetaset.
- 144 Ei Guatemala ega Prantsuse uuringut ei võetud nõuetekohaselt arvesse. Kuigi Guatemala uuring näitab, et soovitatud kaitsevarustust kasutanud isiku kokkupuude ületas kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust, leidis teaduskomitee oma arvamuses, et ainult isikutel, kes ei järginud soovitatud töövõtteid, ulatus kokkupuutetase ligikaudu läviväärtusteni. Lisaks, kuigi Prantsuse uuring näitas, et seljaskantava pihusti kasutamine tuleb keelustada ja et parakvaadi kasutamine eraisikute aedades on ebasoovitav, piirdus vaidlustatud direktiiv seljaskantava ja käeshoitava rakenduse tarvitamise keelustamisega ainuüksi „koduses aiapidamises”.
- 145 Komisjon leiab, et teaduslik toimik oli piisav tõend parakvaadi direktiivi I lisasse kandmise õigustamiseks.
- 146 Ta rõhutab selles osas esmalt kaalutlusi direktiivi 91/414 artikli 5 ulatuse kohta. Kõigepealt vaidlustab ta direktiivi 91/414 artikli 5 tõlgenduse, mille kohaselt see säte nõuab, et enne toimeaine I lisasse kandmist oleks tõendatud, et toimeainet sisaldavat toodet on ilma mõistliku kahtluseta ohutult kasutatud vähemalt ühel arvestataval kasutusosal, võttes arvesse kõik potentsiaalsed riskid.
- 147 Ühelt poolt tähendaks selline nõue peaaegu nulltolerantsi. Kohtupraktikast tuleneb, et ennetavat meetet ei saa nõuetekohaselt põhjendada puhtalt hüpoteetilisest riskist

lähtudes, tuginedes vaid oletustele, mida ei ole veel teaduslikult kontrollitud. Täpsemalt leidis Esimese Astme Kohus, et ühenduse institutsioonid ei saa oma otsuseid teha nullini viidud riskitaset silmas pidades (Esimese Astme Kohtu 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-13/99: Pfizer Animal Health vs. nõukogu, EKL 2002, lk II-3305, punkt 152).

148 Teisalt oleks selline nõue vastuolus direktiivi 91/414 sõnastusega ja tõenditega, mida see nõuab toimeaine lisasse kandmiseks. Kui seadusandja kasutas näiteks väljendi „kui võib tõendada” asemel väljendit „kui võib eeldada”, siis ta mõõnis, et ei ole võimalik ette näha kõiki võimalikke ja kujuteldavaid olukordi, milles toimeainet sisaldavat taimekaitsevahendit võib kasutada, ja et keskkonnatingimused, mida toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamise korral tuleb arvesse võtta, võivad olla liikmesriigiti küllaltki erinevad, ning nendel põhjustel annavadki taimekaitsevahendeid käsitlevad õigusaktid aktiivse rolli ka liikmesriikidele.

149 Seoses direktiivi 91/414 artikli 5 lõikes 4 sätestatud kasutuspiirangutega eitab komisjon kohustust teaduslikult kontrollida, kas nende piirangute tagajärjel riskid tegelikult vähenevad. Ta toonitab, et direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 1 sätestab, et just „olemasolevaid” teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades tuleb kindlaks teha, kas „võib eeldada”, et toimeaine nimetatud direktiivi I lisasse kandmise tingimused on täidetud.

150 Teiseks vaidlustab komisjon selle, et teaduslik toimik on ebapiisav alus parakvaadi kandmiseks direktiivi 91/414 I lisasse.

- 151 Tema väitel on olemas piisav tehniline dokumentatsioon, mille põhjal võib järeldada, et vaatamata parakvaadi kasutamise võimalikele riskidele on analüüsitud riskid vastuvõetavad, kui kehtestatakse neid vähendavad meetmed, nagu parakvaati sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamise keeld eraisikutele ja kohustuslike kasutustingimuste seadmine selle aine kutselistele kasutajatele.
- 152 Lisaks need matemaatilised mudelid, mis näitasid kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamist, ei ole asjakohased. Komisjon väidab selle kohta, et kui modelleerimine toob esile probleemid, peavad sellele järgnema väliuuringud. Antud juhul leidis referentliikmesriik täiendavas hindamisaruandes, et kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust ei ületata, kui peetakse kinni parakvaadi kasutamiseks ette nähtud tingimustest. Teaduskomitee jõudis sama tulemuseni nagu referentliikmesriik, tehes järelduse, et kuigi kokkupuute mudelid näitasid, et kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetav ulatus võidakse ületada, näitasid eri riikide väliuuringud, et mudelites ülehinnati tegelikku kokkupuudet tööolustikus.
- 153 Lisaks eitab komisjon seda, nagu oleks ta oma seisukoha kujundamisel lähtunud ainuüksi Hispaania uuringust. Seoses sellega ta meenutab, et referentliikmesriik ja teaduskomitee, samuti ECCO eksperdid leidsid, et esitatud uuringud on piisavad ja üldiselt võib asuda seisukohale, et kui parakvaati kasutatakse kavandatud tingimuste kohaselt, ei ole see tervisele märkimisväärselt ohtlik.
- 154 Seoses Guatemala uuringu väidetava arvestamata jätmisega vaidlustatud direktiivi vastuvõtmisele eelnenud menetluses toonitab komisjon, et teaduskomitee arvamusel nähtub, et tal oli olemas esialgsele aruandele lisatud täiendav hindamisaruanne, mis käsitles Guatemala uuringut. Oma teises aruandes märkis referentliikmesriik, et teaduskomitee rajas oma arvumuse väliuuringutele. Seega ei ole alust järeldada, et teaduskomitee ei võtnud Guatemala uuringut arvesse.

155 Komisjon vaidlustab ka selle, et vaidlustatud direktiivis sätestatud parakvaadi kasutamistingimused ei kajasta Prantsuse uuringu tulemusi. Ta märgib selle kohta esiteks, et vaidlustatud direktiiv üldiselt ei luba käsiseadmeid kasutada ja teiseks sõltub taimekaitsevahendi kasutusloa saamine hea kasutustava järgimisest.

c) Kaitsetaseme alandamist käsitlev väide

156 Rootsi Kuningriik, keda toetab Austria Vabariik, väidab sisuliselt seda, et kui komisjon lubas kanda parakvaadi I lisasse, eiras ta inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse põhimõtet.

157 Asjaolu, et vaidlustatud direktiiv kohustas esiteks tagama hooldusprogrammi käivitamise eelkõige kasutajate turvalisuse kaitseks ja teiseks esitama komisjonile iga-aastaseid aruandeid kasutajate terviseprobleemide juhtude kohta, näitab, et komisjonil oli parakvaadiga seotud riskide suhtes kahtlusi. Ühegi muu I lisasse kantud toimeaine kohta ei ole vaja iga-aastaseid aruandeid esitada. Sellest tuleneb, et komisjon on antud juhul teinud teatud katse, mis on vastuolus direktiiviga 91/414, ettevaatuspõhimõtte ja kõrgetasemelise kaitse põhimõttega.

158 Kui komisjon andis loa kasutada toimeainena parakvaati, mis on üks mürgisemaid aineid, alandas ta seega tõsiselt kaitsetaset, millest lähtudes valitakse aineid, mida võib kanda I lisasse. Sellega on ta ilmselgelt eiranud asjassepuutuvate sätete eesmärki, mis taotleb kõrge kaitsetaseme tagamist, nagu ka direktiivi 91/414 preambuli sõnastust, mille kohaselt peavad inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse olema olulisemad kui taimekasvatustoodangu parandamise eesmärk.

159 Komisjon vastab, et talle jääb arusaamatuks, miks Rootsi Kuningriik arvustab teda selle eest, et ta nõuab parakvaati sisaldavate taimekaitsevahendite kasutusloa omanikelt hooldusprogrammi käivitamist kasutajate turvalisuse kaitseks ja iga-aastaste aruannete esitamist kasutajate terviseprobleemide või toote kasutamisega seotud saastuse juhtude kohta.

2. Esimese Astme Kohtu hinnang

a) Hindamise alused

160 Direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 1 näeb ette, et aine kandmiseks sama direktiivi I lisasse peab olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades saama eeldada, et kõnealust toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamine vastavalt heale taimekaitsetavale ei mõju kahjulikult inimeste tervisele, nagu on sätestatud direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis iv.

161 Osundatud säte, tõlgendatuna seoses ettevaatuspõhimõttega, tähendab seda, et inimeste tervise osas selliste sügavate põhjuste olemasolu, mis teaduslikku ebakindlust kõrvaldamata võimaldavad mõistlikult kahelda aine ohutuses, takistab põhimõtteliselt selle aine kandmist direktiivi 91/414 I lisasse. Ettevaatuspõhimõte peab ennetama potentsiaalseid riske. Seevastu puhtalt hüpoteetilisi riske, mis põhinevad veel tõestamata teaduslikel oletustel, ei saa arvesse võtta (Esimese Astme Kohtu 21. oktoobri 2003. aasta otsus kohtuasjas T-392/02: Solvay Pharmaceuticals vs. nõukogu, EKL 2003, lk II-4555, punkt 129).

- 162 Hinnangu andmiseks, kas direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 nõuded inimeste tervise suhtes on täidetud, on samas sättes viidatud direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktile iv, mis sisuliselt nõuab tõendamist, et taimekaitsevahend ei mõju otseselt ega kaudselt kahjulikult inimeste tervisele ega põhjaveele.
- 163 Siiski tuleb sedastada, et direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punktist a tuleneb, et andmaks hinnangut, kas sama direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud tingimused on täidetud, tuleb rakendada VI lisa sätestatud ühtseid põhimõtteid. Peale selle nähtub ka direktiivi 97/57 teisest põhjendusest, mis määratleb VI lisa sisu, et selles lisa sätestatakse ühtsed põhimõtted, mille eesmärk on tagada direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punktides b–e sätestatud nõuete ühetaoline kohaldamine, pidades silmas nõutavat kaitsetaset.
- 164 Siit tulenevalt nõuab VI lisa ühtsete põhimõtete järgimist ka direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt iv, millele sama direktiivi artikli 5 lõike 1 punktis b on sõnaselgelt viidatud.
- 165 Lisaks, kui viide direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punktis b ei tooks endaga kaasa VI lisa sätestatud ühtsete põhimõtete kohaldatavust, puuduks sellel viitel igasugune reaalne toime. Sellisel juhul hinnangu andmisel, kas aine ei mõju kahjulikult inimeste tervisele direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b tähenduses, oleks kõnealune viide piiratud peaaegu identse kriteeriumi kohaldamisega, mille kohaselt „ei mõju see otseselt ega kaudselt kahjulikult inimeste [...] tervisele (nt joogivee [või inimtoidu] kaudu) ega põhjaveele”.

- 166 Lõpetuseks tuleb toonitada, et komisjon möönis kohtuistungil, et ta on VI lisa kriteeriume juba kasutanud teatavate toimeainete hindamisel direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 alusel.
- 167 Eelnevat arvestades tuleb järeldada, et kui komisjon hindab toimeainet seoses selle kandmisega direktiivi 91/414 I lisasse, siis vastavalt selle direktiivi artikli 5 lõike 1 punktile b kuuluvad kohaldamisele VI lisa kriteeriumid.
- 168 VI lisa C osa punkt 2.4.1.1 sätestab täpsemalt, et luba ei anta, kui töötleja kokkupuute ulatus taimekaitsevahendi käsitlemisel ja kasutamisel kavandatud kasutus-tingimustes, sealhulgas doosi ja töötlemisviisiga seotud tingimustes, ületab kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse.
- 169 Direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 4, mille kohaselt võib toimeaine kandmiseks I lisasse nõuda teatavate kasutuspiirangute järgimist, toimib nii, et on lubatud ka selliste ainete lisasse kandmine, mis ei vasta sama direktiivi artikli 5 lõike 1 nõuetele, juhul kui seatakse teatud piirangud, mis välistavad asjaomase aine probleemsed kasutusviisid.
- 170 Kuna see säte leevendab direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 nõudeid, tuleb seda tõlgendada ettevaatuspõhimõttest lähtudes. Järelikult tuleb enne toimeaine kandmist direktiivi 91/414 I lisasse kindlaks teha, kas on väljaspool igasugust kahtlust, et asjaomase aine kasutuspiirangud võimaldavad tagada aine niisuguse kasutamise, mis on kooskõlas direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 nõuetega.

171 Käesolevasse ossa kuuluvaid erinevaid väiteid tuleb käsitleda eespool kirjeldatud nõuetest lähtudes.

b) Esitatud väited

172 Alustuseks tuleb vaadelda koos kahte esimest väidet, mis käsitlevad vastavalt kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamist ja asjaolu, et teaduslik toimik ei ole piisav tõend, mis lubaks kanda parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse.

173 Nende kahe väite osas ei ole poolte vahel vaidlust selles, et alaline komitee määras kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavaks ulatuseks 0,005 milligrammi kehmassi kilogrammi kohta lühiajalisel kokkupuutel parakvaadiga.

174 Pooled on samal arvamusel ka selles, et matemaatiline modelleerimine näitab, et töötajate kokkupuude ületab 4–100 kordselt kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse. Siiski, nagu komisjon õigustatult rõhutas, osutas teaduskomitee oma arvamuses, et eri riikides läbiviidud väliuuringud näitasid, et matemaatilistes mudelites on tugevalt ülehinnatud töötajate tegelikku kokkupuudet tööolustikus. Seega tuleb järeldada, et käesoleva juhtumi asjaoludel ei anna matemaatilised mudelid iseenesest mõistlikku alust tõsiselt kahelda parakvaadi ohutuses.

175 Seoses väliuuringutega tuleb esmalt käsitleda Guatemala uuringut, millest nähtub, et ühe uuringus osalenud töötaja kokkupuude parakvaadiga oli 118% selle aine jaoks kehtestatud kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavast ulatusest.

- 176 Esialgsele aruandele lisatud täiendavas hindamisaruandes on kajastatud Guatemala uuringut puudutavad teataja märkused, millest selgub, et töötledjad, kelle potentsiaalne ja süstemaatiline kokkupuude oli suurim, ei sega toodet, et täita pihustite paaki ega pihusta toodet teisiti, kui teevad seda ülejäänud uuringus osalejad. Esialgsele aruandele lisatud täiendavas hindamisaruandes on veel kirjas, et kõik uuringus osalenud töötledjad on üldiselt järginud juhistes antud soovitusi toote segamise ja pihustite täitmise kohta ning nad paistavad suutvat üldiselt hästi täita hügieeninõudeid kõnealuse toote segamisel.
- 177 Esialgsele aruandele lisatud täiendavas hindamisaruandes on veel märgitud, et niisutuskanalites rinna või pea kõrgusele pihustamine tõi kaasa töötledjate riiete märkimisväärse saastamise ja et töötledja, kelle kokkupuudetase oli 118% kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavast ulatusest, pihustas toodet niisutuskanalite alal, mistõttu ta pidi hoidma pihusti otsikut pea kõrgusel.
- 178 Esialgsele aruandele lisatud täiendav hindamisaruanne näitab kahtlemata, et neid tingimusi, milles Guatemala uuringus töötledja kokkupuude ületas kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust, ei saa pidada tavapärasteks Euroopa kasutustingimustega võrreldes. Tuleb siiski tõdeda, et esialgsele aruandele lisatud täiendav hindamisaruanne ei osuta ühelegi põhjusele, miks parakvaadi pihustamine niisutuskanalite alal, kus töötledja on sunnitud hoidma pihusti otsikut pea kõrgusel, ei ole tavapärane Euroopa kasutustingimustega võrreldes. Vastupidi, Rootsi Kuningriik väidab, ilma et komisjon oleks seda vaidlustanud, et parakvaadi kasutamine nõlvakutel on üks parakvaadi kavandatud kasutusviisidest Euroopas (vt eespool punkt 75).
- 179 Ühtlasi tuleb rõhutada, et mitte ükski direktiivi 91/414 artikli 5 lõikes 4 sätestatud piirangutest ei keelusta parakvaadi kasutamist tingimustes, milles töötledja kokkupuude Guatemala uuringus ületas kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat

ulatust. Vaidlustatud direktiivist ilmneb, et ainus sõnaselge piirang, mis käib kaasas-kantavate pihustite kasutamise kohta parakvaati sisaldavate toodete kasutamisel, puudutab „kodust aiapidamist”, kus selline kasutamine on keelatud. Asjaolu, et vaidlustatud direktiivi erisätted kohustavad liikmesriike pöörama erilist tähelepanu kasutajate kaitsele, eriti seljashoitavate ja käeskantavate pihustite tarvitamisel, ei tähenda samuti niisuguse kasutusviisi keelustamist, mis Guatemala uuringus põhjustas kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamise. Lõpuks, komisjoni läbi-vaatamisaruande I ja II lisas, milles on viidatud vaidlustatud direktiivi erisätetele, ei ole probleemse kasutusviisi keelustamist mainitud. Seega tuleb tõdeda, et Guatemala uuring annab tunnistust parakvaadi probleemsest kasutusviisist ning miski ei osuta sellele, et nii ei võiks juhtuda Euroopas.

180 Seoses teaduskomitee kinnitusega, et ainult nendel isikutel, kes ei järginud soovitatud töövõtteid, ulatus kokkupuutetase ligikaudu läviväärtusteni, tuleb märkida, et Guatemala uuringu puhul ei toeta seda kinnitust ükski toimikus leiduv dokument. Vastupidi, nagu on sedastatud eespool punktis 176, on esialgsele aruandele lisatud täiendavas hindamisaruandes kirjas, et Guatemala uuringus osalenud töötlejad on üldiselt järginud soovitusi ja hügieeninõudeid. Seega tuleb järeldada, et see uuring annab tunnistust probleemsest kokkupuutejuhtumist parakvaadiga isegi siis, kui soovitatud töövõtetest on kinni peetud.

181 Eelnevat arvestades ilmneb, et Guatemala uuring annab mõistliku põhjuse sügavalt kahelda parakvaadi ohutuses töötlejatele, kelle ülesanne on selle pihustamine.

182 Kuna Guatemala uuring annab tunnistust kasutaja ainega kokkupuutumise vastu-
võetava ulatuse ületamisest parakvaadi kasutamisel kavandatavates tingimustes,
ei ole täidetud VI lisa C osa punktis 2.4.1.1 sätestatud nõue, mis keelab kasutaja

ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse mis tahes ületamise. Eespool punktides 162–168 esitatud põhjustel kohaldatakse VI lisas sätestatud kriteeriume toimeaine hindamisel sama direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b alusel. Järelikult rikub vaidlustatud direktiiv inimeste tervise kaitse nõuet, nagu see on sätestatud direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punktis b. Väitega kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamise kohta tuleb seega nõustuda.

183 Teiseks tuleb Prantsuse uuringu kohta alustuseks märkida, et kui komisjon oli selle menetlust korraldavate meetmete raames esitanud, selgus, et see dokument ei kajasta mitte niivõrd väliuuringut, kuivõrd Commission française d'étude de la toxicité (Prantsuse toksilisusuuringute komisjon; edaspidi „CET”) hinnanguid töötlejate parakvaadiga kokkupuutele, nagu see on välja selgitatud erinevate uuringute tulemusena. CET hindas töötlejate kokkupuudet juhul, kui parakvaadiga töötlemiseks kasutatakse traktorit. Hindamisel võeti arvesse matemaatilise modelleerimise baasil arvatud kokkupuutetase ja Ühendriikides läbiviidud väliuuring. CET hindas ka töötlejate kokkupuudet juhul, kui parakvaadiga töötlemiseks kasutatakse seljaskantavat pihustamisseadet. Hindamisel võeti arvesse nii matemaatilise modelleerimise baasil arvatud kokkupuutetase kui ka Sri Lanka, Guatemala ja Hispaania uuringud. Prantsuse uuringu tulemusena andis CET arvamuse, milles ta märgib, et ta „jääb eitavale seisukohale loa andmise suhtes parakvaadipõhiste preparaate kõikide kasutusviiside jaoks, mille puhul on töötlemiseks vaja kasutada seljaskantavat pihustit”. Ta lisab, et ta „soovitab anda luba parakvaadipõhiste preparaate kasutusviisideks, mille puhul on kultuuride töötlemiseks vaja kasutada üksnes traktorit”.

184 Tuleb nentida, et vaidlustatud direktiiv keelab seljaskantava ja käeshoitava rakenduse tarvitamisega seotud kasutusviisid vaid „koduses aiapidamises”, nii et seljaskantava pihusti kasutamine väljaspool „kodust aiapidamist” on lubatud, kuigi CET võttis Prantsuse uuringus eitava seisukoha selle kasutusviisi suhtes.

185 Kuna komisjon kinnitas, et Prantsuse uuringul oli suur osakaal parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise otsuse tegemisel, siis tuleb käesoleva menetluse seisukohalt järeldada, et see uuring, mille kohaselt kasutusviisid, mille puhul on töötlemiseks vaja kasutada seljaskantavat pihustit, on saanud eitava hinnangu, on tõsine põhjus, mis lubab mõistlikult kahelda parakvaadi ohutuses niisuguse kasutusviisi korral.

186 Eelneva põhjal tuleb nõustuda väidetega, mis puudutavad vastavalt kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetava ulatuse ületamist ja asjaolu, et teaduslik toimik ei ole piisav tõend, mis lubaks kanda parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse.

187 Järgnevalt tuleb seoses inimeste tervise kaitse taseme alandamist käsitleva väitega meenutada, et direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 4 annab komisjonile õiguse toimeaine direktiivi I lisasse kandmise korral nõuda teatud piirangute järgimist. Ainuüksi asjaolu, et vaidlustatud direktiiv näeb ette erinõudeid, ei saa seega pidada vastuolus olevaks direktiivi 91/414 artikliga 5.

188 Asjaolu, et vaidlustatud direktiivis sätestatud erinõuded seisnevad täpsemalt liikmesriikidele kohustuse panemises tagada lubade omanike aruannete iga-aastane laekumine hiljemalt 31. märtsiks kuni aastani 2008 kasutajate terviseprobleemide juhtudest, kusjuures sellele teabele tuleb lisada müügiandmed ja kasutusviiside uuringud, et koguda andmeid parakvaadi toksikoloogilise mõju tegeliku olukorra kohta, ei näita iseenesest, et komisjon oleks rikkunud inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse põhimõtet.

189 Vastupidi sellele, mida kinnitab Rootsi Kuningriik, keda toetavad menetlusse astujad, ei näita parakvaadi jaoks kehtestatud erinõuded iseenesest ei seda, et komisjonil oleks olnud kahtlusi selle ainega seotud riskide osas, ega seda, et ta oleks otsustanud asendada parakvaadi eelneva hindamise selle aine kasutamise tagajärgede seirega tagantjärele.

190 Seega tuleb kolmas väide tagasi lükata.

191 Eelneva põhjal tuleb inimeste tervise kaitset käsitleva väidete osaga nõustuda, välja arvatud kolmas väide.

B — *Teine osa, mis puudutab loomade tervise kaitset*

1. Poolte argumendid

a) Väide, mille kohaselt teaduslik toimik ei ole piisav tõend

192 Rootsi Kuningriik väidab sisuliselt, et komisjon nõustus parakvaadi kandmisega direktiivi 91/414 I lisasse lünkliku toimiku põhjal, kust puudusid andmed parakvaadi kahjuliku mõju kohta jäneste tervisele ja lindude embrüotele ning selle mõju vähendamiseks kavandatud meetmete tõhususe kohta, mis esiteks on vastuolus direktiivi 91/414 artikliga 5 koostoimes ettevaatuspõhimõtte ja keskkonnakaitse kõrge taseme tagamise nõudega ja teiseks näitab, et komisjoni hinnang, mille kohaselt parakvaadi võib kanda direktiivi 91/414 I lisasse, on meelevaldne.

- 193 Jäneste kohta väidab Rootsi Kuningriik kõigepealt, et vaidlustatud direktiivi põhjendustest ja toimikust, millel see direktiiv põhineb, nähtub, et parakvaadil on neile imetajatele surmav või eluohtlik mõju.
- 194 Seejärel ta selgitab, et vaidlustatud direktiivi põhjendused, teaduskomitee arvamus ja komisjoni läbivaatamisaruanne näitavad, et olemasoleva teabe põhjal ei olnud võimalik kindlaks teha, kui suur võib olla parakvaadist kahjustatud jäneste osakaal.
- 195 Ta osutab samuti, et referentliikmesriik kirjeldas oma teises aruandes parakvaadi võimalikku kasutusolukorda Ühendkuningriigi kõrrepõldudel, mille tagajärjel halvimal juhul võib ligikaudu 2% jäneste populatsioonist sattuda kokkupuutesse, mis Rootsi Kuningriigi hinnangul oleks 16 000 jänest aastas Ühendkuningriigi territooriumil. See hinnang põhineb oletusel, et töödeldakse 0,4% kogu teravilja kasvupinnast, kuigi ükski riik ei ole seni pidanud otstarbekaks tegelikult piirata pindala, mida võib pestitsiididega töödelda.
- 196 Rootsi Kuningriik, keda toetavad menetlusse astujad, selgitab veel, et ka teisi loomi, nagu küülikud, mutid, põldhiired ja karihiired, ohustavad samad riskid nagu jäneseidki, kuid neid imetajaid ei ole riskide vähendamise meetmete määratlemisel arvesse võetud. See, et nii paljud loomad võivad surra või saada raskeid kahjustusi ja nende all kannatada, on vastuvõetamatu.
- 197 Ta lisab, et referentliikmesriigi hinnang näitab selgelt, ei jäneste suhtes ohutat parakvaadi kasutusviisi ei olnud võimalik leida. Selle asemel, et uurida teataja poolt kavandatud kasutusalasid, otsustas referentliikmesriik, et jäneseid ohustavaid riske tuleb analüüsida liikmesriikide tasandil. Teisalt, kui referentliikmesriik soovitaks konkreetset parakvaadi kasutusviisi, oleks see asjakohane vaid kõrrepõldudel

parakvaadi kasutamise puhul, kui arvestada asjaolu, et ta toetus üksnes seda kasutusala puudutavale olukorrale. Kuna teataja on kavandanud mitu kasutusala, siis oleks parakvaadi kandmiseks direktiivi 91/414 I lissasse tulnud teha riskianalüüs kõikidel nendel kasutusaladel.

198 Ta selgitab veel, et teaduskomitee mainis oma arvamuses meetmeid, mis võivad vähendada jäneseid ohustavaid riske, kuid kuna puuduvad teaduslikud andmed, mis võiksid tõendada kirjeldatud meetmete rakendamise eeldatavaid tagajärgi, siis jäi komiteel üle vaid esitatud andmete põhjal sedastada, et parakvaat võib tekitada teatud isenditel kahjustusi või isegi põhjustada nende surma. Tema hinnangul näitasid jäneste toimeainega kokkupuute kohta väliuuringutel kogutud andmed, et riskid on reaalsed, kuid kahjustatud loomade osakaalu ei ole võimalik hinnata. Ent ei ole ka esitatud uusi andmeid, mis kinnitaksid teataja väidet, et meetmed, mis võivad vähendada jäneseid ohustavaid riske, olid tõhusad. Kavandatud meetmete võimalikke tagajärgi puudutav teave oleks toimeainete lissasse kandmise tavapärasest praktikast arvestades tulnud vormistada kirjalikult ja sellele oleks tulnud anda teaduslik hinnang, mis võimaldanuks seda antud juhul läbiviidud hindamisel aluseks võtta.

199 Lindude embrüote kohta märgib Rootsi Kuningriik esmalt, et vaidlustatud direktiivi põhjendused ja komisjoni läbivaatamisaruanne näitavad, et parakvaat mõjub kahjulikult lindude paljunemisele. Ta osutab täpsemalt, et teaduskomitee leidis, et kokkupuute uuring näitab, et parakvaat võib ohustada lindude embrüoid, kuid riskianalüüsi tegemiseks oleks vaja saada realistlikest uuringutest pärinevat täiendavat teavet.

200 Rootsi Kuningriigi sõnul esitas teataja täiendavat teavet, nimelt kolm laborikatsetel põhinevat hinnangut parakvaadiannuste kohta, mis kahjustasid lindude mune, ja

erinevad seisukohad maapinnal pesitsevate lindude pesitsemiskohtade ja -aegade kohta, kusjuures ühes neist on peetud ebatõenäoliseks maapinnal paljunevate lindude pesitsemist viljapuuaiades, oliivisaludes ja viinamarjaistandustes. See uus teave ei sisalda väliuuringu andmeid tegeliku kokkupuute kohta ega ole tõenditega kinnitatud. Teave oli seega eksitav ja mittetäielik ega võimaldanud vastata teaduskomitee küsimustele. Rootsi Kuningriik lisab veel, et asjaolu, et komisjon parakvaadi lissasse kandmise lubamisel rahuldus sellise lünkliku toimikuga, näitab, et tema hinnang on vastuolus ettevaatuspõhimõttega.

201 Rootsi Kuningriik väidab lisaks, et referentliikmesriik märkis oma teises aruandes, et maapinnal pesitsevate lindude kokkupuuteoht on väike lutsernipõldudel sügisel ja talvel. Rootsi Kuningriik toonitab, et olemasolevate andmete põhjal on see ainus kasutusviis, mida lindude suhtes võib pidada vastuvõetavaks, nii et ainult sellist kasutusviisi tulekski lubada. Siit tulenevalt ta leiab, et komisjon ei ole üldiselt tõendanud, et oleks olemas mõni parakvaadi kasutusviis, mille puhul maapinnal pesitsevate lindude kokkupuuteoht oleks vastuvõetav.

202 Komisjon vaidlustab väite, et teaduslik toimik ei ole piisav tõend, mis lubaks loomade tervist silmas pidades kanda parakvaadi direktiivi 91/414 I lissasse.

203 Seoses järestega selgitab komisjon kõigepealt, et ECCO eksperdid kinnitasid vajadust täiendava teabe järele, mis võimaldaks hinnata toote mõju järestele, ning seejärel teataja täiendas toimikut.

204 Järgmisena toob ta esile, et teaduskomitee teatas, et olemasoleva teabe põhjal ei ole võimalik hinnata, kui suur on kahjustusi saavate jäneste arv, kuid on olemas vahendid, mis võimaldavad neid loomi ohustavaid riske vähendada.

205 Ta selgitab, et referentliikmesriik märkis oma teises aruandes, et teaduskomitee ja teataja kavandasid meetmeid, mis vähendavad jäneseid ohustavaid riske (pihustamine varahommikul, kuna jänes on ööloom; eemalepeetava aine lisamine tootele; pihustamise alustamine põllu keskel; samal päeval kogu põllu pihustamisest hoidumine) ja et eri liikmesriikides valitsevast olukorrast lähtudes on otstarbekas lubada liikmesriikidel kehtestada kohandatud kasutustingimused taimekaitsevahendite kasutuslubade andmisel.

206 Komisjon lisab, et kuna asjassepuutuvate jäneste kogum oli ebaselge, hindas referentliikmesriik parakvaadi võimalikku kasutusolukorda Ühendkuningriigi kõrrepõldudel. Tema sõnul valiti niisugune olukord seepärast, et taolisel kasutamisel esines õnnetusjuhtumeid 1960-ndatel aastatel, et olid olemas andmed Ühendkuningriigi kohta ja et teavitaja kavandas parakvaadi sellist kasutamist.

207 Ta rõhutas hindamistabelit osundades, et teataja kinnitas, et teaduskomitee kavandatud piiravad meetmed olid tõhusad. Ta toonitab ühtlasi, et hindamistabelist nähtub, et referentliikmesriigi ja alalise komitee hinnangul oli olemasolev teave piisav.

208 Lõpuks märgib ta, et jäneseid käsitlev eritingimus on lisatud vaidlustatud direktiivi.

- 209 Seoses lindudega väidab komisjon kõigepealt, et teaduskomitee piirdus osutamisega, et meetod, mis seisneb muna kastmises parakvaadi sisse 30 sekundiks, läheb ilmselgelt kaugemale kõige ebasoodsamast olukorrast tegelikkuses, mistõttu on riskianalüüsiks vaja realistlikumaid uuringuid, mis põhinevad näiteks pihustamisel.
- 210 Seejärel toob ta esile, et teataja edastas täiendavaid andmeid. Ta vaidleb vastu sellele, et teave oli vale ja ebapiisav ega vastanud teaduskomitee küsimustele. Selles viimases osas märgib ta esiteks, et Rootsi Kuningriik ei täpsusta, millised teaduskomitee küsimused jäid vastusetu. Teiseks väidab ta, et referentliikmesriik võttis oma teises aruandes arvesse pihustamise mõju munadele ja leidis, et paljudel juhtudel on maapinnal pesitsevate lindude kokkupuude tühine ja risk seega vastuvõetav, kuid neil juhtudel, kui kokkupuude on võimalik, tuleb riskianalüüs teha võimaluse korral liikmesriigi tasandil.
- 211 Komisjon osutab veel, et referentliikmesriik rõhutas esialgsele aruandele lisatud täiendavas hindamisaruandes, et esialgne riskianalüüs on jätkuvalt vastuvõetav, et teataja esitatud teave on kriitiliselt läbi vaadatud, et see teave on usaldusväärne ja selle võib võtta aluseks riskianalüüsi tegemisel Euroopa tasandil ja et kavandatud kasutustingimustes ei ohusta maapinnal pesitsevaid linde vastuvõetamatu kokkupuude parakvaadiga.
- 212 Ta lisab, et hindamistabelist nähtub ECCO ekspertide arvamus, et riski lindudele võib tänu kasutustingimustele vähendada. Sellest tabelist ilmneb veel, et referentliikmesriik, kes vaatas läbi teataja esitatud täiendava teabe, leidis, et edastatud andmed on usaldusväärsed ja asjakohased, kuna loovad aluse maapinnal pesitsevaid linde

ohustavate riskide paremaks hindamiseks. Ühtlasi näitab see tabel, et parakvaadil puudub vastuvõetamatu toime, kui peetakse kinni ettenähtud kasutustingimustest.

- 213 Lisaks toonitab ta veel, et vaidlustatud direktiiv näeb maapinnal pesitsevate lindude kohta sõnaselgelt ette, et kui kasutusolukorrad viitavad võimalikele kokkupuutumistele munadega, tuleb läbi viia riskianalüüs ja vajadusel võtta meetmeid riskide vähendamiseks.
- 214 Lõpuks selgitab komisjon, et vaidlustatud direktiiv ei näe tõepoolest ette erimeetmeid teiste imetajate jaoks peale jäneste, mis on aga tingitud sellest, et võimalikke riske ei ole kõigi imetajate lõikes võimalik arvestada ja seetõttu tuleb hindamisele pragmaatiliselt ja realistlikult lähenedes koondada hindamine kõige enam ohustatud loomadele. Toimik annab siiski tunnistust, et on läbi vaadatud ka teisi imetajaid — rotte ja põldhiiri — puudutav teave. Lisaks väidab ta, et kui liikmesriik peab otsustama I lissasse kantud toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi võimaliku kasutusloa andmise üle, on ta kohustatud järgima VI lisa sätteid, kusjuures B osa punkt 2.5.2.1 kohustab teda hindama võimalust taimekaitsevahendi kokkupuuteks lindude ja muude maismaaselgroogsetega ja kui see võimalus on reaalne, siis hindama riski ulatust eriti paljuneamisele pika ja lühikese ajavahemiku kestel, mil nendel organismidel võib olla kokkupuude taimekaitsevahendiga pärast selle kasutamist kavandatud kasutustingimustes. Nii kohandatakse seda sätet konkreetse liikmesriigi eritingimustele ja kindla kasutusviisi jaoks. Lisaks võib liikmesriik seada loa andmisel teatud eritingimusi, näiteks eemalepeletava aine lisamise nõue.

b) Väide pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhte mittevastavuse kohta VI lisa C osa punktist 2.5.2.1 lähtudes

215 Rootsi Kuningriik osutab, et VI lisa C osa punkt 2.5.2.1 sätestab, et kui on olemas võimalus kokkupuuteks lindude ja muude maismaaselgroogsetega, kes ei ole sihtloomad, tuleb kohaldada vastavat piirnormi ja ohutusmarginaali, mille kohaselt pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhe peab võrduma viiega või olema sellest suurem. Uuringud, millele komisjon parakvaadi hindamise raames tugines, näitasid, et kõnealune suhe on ainult kaks. Ta lisab, et komisjon ei ole tõendanud, et on olemas parakvaadi kasutusviis, mille puhul maapinnal pesitsevaid linde ohustav kokkupuude oleks vastuvõetav. Sellest tulenevalt ei saanud komisjon olemasoleva toimiku põhjal teha järeldust, et vastuvõetamatu risk puudub.

216 Komisjon väidab, et VI lisa kohaldamine taimekaitsevahendi kasutusloa andmisel on liikmesriikide ja mitte komisjoni kohustus.

c) Väide riskianalüüsi ja võimaliku riskihoolduse liikmesriikide hooleks jätmise kohta

217 Rootsi Kuningriik, keda toetavad Austria Vabariik ja Taani Kuningriik, märgib, et vaidlustatud direktiivis sätestatud tingimused annavad tunnistust sellest, et komisjon otsustas jätta riskianalüüsi liikmesriikide hooleks, nagu ka põhihinnangu andmise küsimuses, kas on võimalik saavutada vastuvõetavat riskitaset. Selline loobumine on vastuolus direktiiviga 91/414.

218 Komisjon vaidlustab väite, nagu oleks ta otsustanud anda riskianalüüsi tegemise üle liikmesriikidele ja jätta nende hooleks põhihinnangu andmise sellele, kas vastuvõetavat riskitaset on võimalik saavutada või mitte. Ta märgib selle kohta, et ühenduse hindamine on läbi viidud. Ta osutab, et seoses järestega leidsid referentliikmesriik ja alalise komitee hindamisrühm mõlemad, et olemasolev teave on riskianalüüsi tegemiseks piisav, ja et vaidlustatud direktiiv näeb ette, et kui kasutusolukorrad viitavad võimalikele kokkupuutumistele järestega, tuleb läbi viia riskianalüüs ja vajadusel võtta meetmeid riskide vähendamiseks.

219 Lindude osas ta viitab, et referentliikmesriik leidis oma teises aruandes, et paljudes olukordades on maapinnal pesitsevate lindude kokkupuude tühine ja risk seega vastuvõetav, kuid juhul, kui kokkupuude on võimalik, tuleb riskianalüüs võimalusel teha liikmesriigi tasandil. Ta tugineb ühtlasi esialgsele aruandele lisatud täiendava hindamisaruande järeldustele, mille kohaselt kavandatud kasutustingimustes ei ohusta maapinnal pesitsevaid linde vastuvõetamatu kokkupuude parakvaadiga. Lõpuks viitab ta hindamistabelile, millest nähtub, et ECCO läbivaatamisaruande kohaselt saab tänu kasutustingimustele vähendada linde ohustavat riski.

d) Väide kokkupuutes olevatele loomadele tarbetute piinade põhjustamise kohta

220 Rootsi Kuningriik osutab kõigepealt, et direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b kohaselt peab I lissasse kantav toimeaine vastama kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktides iv ja v sätestatud nõuetele ja sama direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti v teise taande kohaselt ei tohi kõnealuse taimekaitsevahendi kasutamine mõjuda ebasoodsalt keskkonnale, eelkõige lähtuvalt selle mõjust muudele liikidele peale sihtliikide. Viimasena osundatud sätet tuleb tõlgendada nii, et asjaomase taimekaitsevahendi kasutamine ei tohi põhjustada tarbetuid kannatusi ega

piinu muudele liikidele peale sihtliikide, kuna asjaomase taimekaitsevahendiga tõrjutavatele selgroogsetele selliste kannatuste või piinade põhjustamine on vastuolus nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktiga iii.

- 221 Seejärel toonitab ta, et teadaolevalt peavad parakvaadiga kokkupuutunud isikud taluma suuri piinu ja raskeid kannatusi ning teaduslikust toimikust nähtub, et sama tuleb eeldada ka teiste imetajate puhul. Siit tulenevalt on vaidlustatud direktiiv vastuolus direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punktiga b.
- 222 Komisjon ei ole kirjalikes menetluskirjeldustes selle väite osas seisukohta võtnud. Kohtuistungil ta siiski vaidlustas direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti v teise taande asjassepuutuvuse toimeaine hindamisel.

2. Esimese Astme Kohtu hinnang

a) Hindamise alused

- 223 Direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 1 näeb loomade tervise kaitse osas ette, et toimeaine kandmiseks I lisasse peab saama olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades eeldada, et asjaomast toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite

kasutamine vastavalt heale taimekaitsetavale ei mõju kahjulikult loomade tervisele, nagu on sätestatud direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis iv.

- 224 Samadel põhjustel, mida on selgitatud käesoleva väite esimese osa raames seoses inimeste tervise kaitsega (vt eespool punkt 161) tähendab see säte koostoimes ettevaatuspõhimõttega seda, et kui loomade tervise osas on olemas sellised sügavad põhjused, mis teaduslikku ebakindlust kõrvaldamata võimaldavad mõistlikult kahelda aine ohutuses, takistab see põhimõtteliselt aine kandmist direktiivi 91/414 I lissasse.
- 225 Eespool punktides 162–167 esitatud põhjustel tuleb hindamisel, kas direktiivi 91/414 artikli 5 lõikes 1 sätestatud loomade tervise kaitse tingimused on täidetud, rakendada VI lisa sätestatud ühtseid põhimõtteid.
- 226 Täpsemalt näeb VI lisa C osa punkt 2.5.2.1 ette, et kui on olemas võimalus kokkupuuteks lindude ja muude maismaaselgroogsetega, kes ei ole sihtloomad, ei anta luba juhul, kui pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhe on väiksem kui 5, välja arvatud juhul, kui asjakohase riskianalüüsi põhjal on selgelt kindlaks tehtud, et pärast taimekaitsevahendi kasutamist kavandatud kasutustingimustes lubamatut mõju väli-tingimustes ei ilmne.
- 227 Lõpuks, eespool punktides 169 ja 170 selgitatud põhjustel tuleb enne iga toimeaine kandmist direktiivi 91/414 I lissasse kindlaks teha, kas on väljaspool igasugust kahtlust, et asjaomase aine suhtes direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 4 alusel seatud kasutuspiirangud võimaldavad tagada aine niisuguse kasutamise, mis on kooskõlas direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 nõuetega.

228 Käesolevas osa raames esitatud erinevaid väiteid tuleb käsitleda eespool kirjeldatud nõuetest lähtudes.

b) Esitatud väited

Esimene väide, mille kohaselt toimik ei ole piisav tõend järeldamiseks, et parakvaat ei ohusta loomade tervist

229 Esmalt tuleb uurida, kas komisjon on direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b alusel toimeaine hindamisel kohustatud hindama asjaomase aine kõiki tavapäraseid kasutusviise, mida teataja on ära märkinud.

230 Selles osas tuleb osundada, et vaidlustatud direktiivi teise põhjenduse kohaselt on parakvaadi mõju taotleja poolt kavandatud kasutusviiside puhul hinnatud vastavalt määruse nr 3600/92 sätetele.

231 Esimese Astme Kohtu küsimusele vastates täpsustas komisjon kohtuistungil, et ta pidi uurima parakvaadi kasutamist herbitsiidina komisjoni läbivaatamisaruande IV lisas mainitud neljateistkümne kasutusviisi puhul ja nimelt: parakvaadi kasutamist sidrunite (*citrus*), kreeka pähklite ja sarapuupähklite (*treenuts — hazelnut*), õunade (*pome fruit — apple*), viinamarjade (*grape*), maasikate (*strawberry*), oliivide (*olives*), tomatite ja kurkide (*fruiting vegetables — tomatoes/cucumbers*), ubade (*vegetable crops — beans*), kartulite (*potato*) ja lutserni (*lucerne*) kasvatamisel, samuti selle aine

kasutamist kõrrepõldudel (*autumn stubbles*), kevadkünni ajal (*spring land preparation*), metsanduses ja ilutaimede kasvatamisel (*forestry, ornamentals*) ning looduslikel kõlvikutel (*non-crop land*).

232 Seega tuleb käesolevas kohtuasjas sedastada, et komisjon on teataja kavandatud neljateistkümne kasutusviisi läbivaatamisega põhjendanud oma hinnangut, mille kohaselt parakvaat ei ohusta loomade tervist.

233 Ent parakvaadi mõju hindamiseks jäneste tervisele ja lindude embrüotele on uuritud vaid kahte kasutusala, nimelt parakvaadi kasutamist kõrrepõldudel, mis puudutab jäneseid, ja parakvaadi kasutamist lutsernipõldudel sügisel ja talvel, mis puudutab linde.

234 Komisjon ei ole selgitanud ainsatki põhjust, miks ei olnud vaja uurida ülejäänud kahteteist tavapärasest parakvaadi kasutusviisi, hindamaks selle aine mõju jäneste tervisele ja lindude embrüoid.

235 Neil asjaoludel tuleb nõustuda väitega, mille kohaselt toimik ei ole piisav tõend järeldamaks, et parakvaat ei ohusta jäneste tervist ega lindude embrüoid.

236 Teiseks tuleb uurida, kas on piisavalt tõendatud, et komisjoni osutatud meetmed on võimaldanud tegelikkuses vähendada parakvaadist tingitud riski jäneste tervisele, mida Rootsi Kuningriik vaidlustab.

237 Komisjon selgitab selle kohta, et teaduskomitee ja teataja määratlesid meetmed, mis võivad vähendada riski jänestele, et teataja kinnitas, et need meetmed olid tõhusad ning et referentliikmesriik ja alaline komitee leidsid, et olemasolev teave on piisav, hindamaks parakvaadi mõju jäneste tervisele.

238 Ainuüksi nende asjaolude põhjal ei saa järeldada, et osutatud meetmete tõhusus on õiguslikult piisavalt tõendatud.

239 Tuleb sedastada, et teaduskomitee arvamuse järeldustes on märgitud, et nagu võiski oodata, on parakvaadil jänestele surmav või eluohtlik mõju ja see on leidnud kinnitust väliuuringutel. Seejärel tuleb rõhutada, et teaduskomitee andis selle arvamuse, olles võtnud arvesse meetmed, mis komisjoni väitel võimaldavad tuvastatud riski vähendada. Siit tulenevalt saab osutatud meetmete tõhusust piisavalt tõendada vaid selliste teaduslike andmete põhjal, mis on uuemad teaduskomitee poolt arvesse võetud andmetest. Tuleb aga nentida, et komisjon ei tugine sedalaadi andmetele. Seega tuleb järeldada, et komisjon ei ole suutnud tõendada nende meetmete tõhusust, millele ta osutab.

- 240 Lisaks tuleb tõdeda, et vaidlustatud direktiivis ei ole otseselt ega kaudselt direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 4 erisätete alusel nimetatud meetmeid, mis komisjoni väitel sobivad jäneseid ohustavate riskide vähendamiseks, nagu parakvaadi pihustamine varahommikul, eemalepeletava aine lisamine tootele, pihustamise alustamine põllu keskelt põllu ääre poole või pihustamine vaid ühel põlluosal.
- 241 Täpsemalt, seda asjaolu, et vaidlustatud direktiivi lisa nõuab, et liikmesriigid pööraksid erilist tähelepanu jäneste kaitsele ning viiksid vajadusel läbi riskianalüüsi ja võtaksid meetmeid riskide vähendamiseks, ei saa pidada direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 4 alusel seatud parakvaadi kasutuspiiranguks, mille kohta on väljaspool mõistlikku kahtlust tõendatud, et see võimaldab tagada nimetatud aine kasutamise, mis on kooskõlas direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 nõuetega.
- 242 Sellest tulenevalt peab nõustuma ka väitega, mis heidab komisjonile ette tuginemist toimikule, mis ei võimalda õiguslikult piisavalt tõendada, et osutatud meetmed sobivad jäneseid ohustava tuvastatud riski vähendamiseks.
- 243 Kolmandaks tuleb väidet, mille kohaselt toimik ei ole piisav tõend lindude tervist ohustavate riskide vähendamiseks kavandatud meetmete osas, käsitleda koos käesolevas osas esitatud teise ja kolmanda väitega (vt allpool punkt 252).

Teine ja kolmas väide, mis käsitlevad vastavalt pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhet seoses C osa punktiga 2.5.2.1 ning lindude embrüote tervise kaitsega seotud riskianalüüsi ja -hoolduse jätmist liikmesriikide hooleks

244 Rootsi Kuningriigi vastusest — mida komisjon ei vaidlustanud — Euroopa Kohtu kirjalikule küsimusele selgub pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhte kohta, et mõisted „pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhe” ja „ohutusmarginaal” on samatähenduslikud. Vastusest ilmneb veel, et maapinnal pesitsevate lindudega seotud riskide hindamisel tugines komisjon uuringutele, mille kohaselt täheldati negatiivset mõju munadest koorumisele, kui munadel oli kokkupuude parakvaadiannusega, mis vastab 2,24 kilogrammi pihustamisele töödeldava pinna ühe hektari kohta, samas kui teataja kavandatud suurim annus oli 1,1 kilogrammi ainet hektari kohta. Rootsi Kuningriik järeldas sellest, ilma et komisjon seda oleks vaidlustanud, et nimetatud institutsioon tugines ohutusmarginaalile kaks aga mitte viis, mis on sätestatud VI lisa C osa punktis 2.5.2.1.

245 Ohutusmarginaal, mis on alla viie, on VI lisa C osa punktiga 2.5.2.1 vastuolus vaid juhul, kui ilmneb, et ei ole tehtud asjakohast riskianalüüsi, mis konkreetselt teeks kindlaks vastuvõetamatu mõju puudumise pärast parakvaati sisaldava taimekaitsevahendi kasutamist kavandatud tingimustes.

246 Seega tuleb uurida, kas komisjon on tõendanud parakvaadi sellise kasutusviisi olemasolu, mille puhul kokkupuutest tulenev risk on maapinnal pesitsevate lindude jaoks vastuvõetav, mille Rootsi Kuningriik vaidlustab nii C osa punkti 2.5.2.1 eiramist käsitleva väite kui ka esimese väite raames, mis puudutab toimiku ebapiisavust tõendina.

- 247 Teaduskomitee märkis oma arvamuses, et parakvaat võib olla ohtlik lindude embrüotele, kuid riskianalüüsi tegemiseks on vaja saada realistlikest uuringutest pärinevat täiendavat teavet.
- 248 Referentliikmesriigi teisest aruandest nähtub, et teataja esitas täiendavat teavet kolme uuringu kujul, mis käsitlesid jaapani põldvuti (*Coturnix coturnix japonica*), sinikaelpardi (*Mallard duck*) ja fasaani (*Phasianus colchicus*) munadele parakvaadi pihustamise tagajärgi.
- 249 Referentliikmesriik osutab oma teises aruandes, et eelmises punktis nimetatud uuringutest ilmneb, et sinikaela ja faasani munadele pihustatud parakvaadikogus, mis on kaks korda kavandatust suurem, toob kaasa munadest kooremise üldise vähenemise. Referentliikmesriik kinnitab ühtlasi, et mõni teataja kavandatud kasutusviisidest ei ohusta eriti lindude embrüoid kasutusperioodi tõttu või seepärast, et lindude pesitsemine asjaomaste parakvaadiga töödeldavate kultuuride kasvupinnal ei ole tõenäoline, kuid et teatud kultuurid, mille jaoks parakvaadi kasutamist kavandatakse, võivad olla maapinnal pesitsevatele lindudele sobivaks elupaigaks. Referentliikmesriik täpsustab siiski, et tal puudub teave, mis võimaldaks kindlaks teha, kas linnud tegelikult selliste kultuuride kasvupinnal pesitsevad ja millises ulatuses. Referentliikmesriik lisab, et see teave on igale liikmesriigile eriomane ja seega tuleb riske määratleda liikmesriikide tasandil.
- 250 Vaidlustatud direktiivis on sõnaselgelt osutatud, et alalises komitees vormistatud hinnangust järeldus, et linde ohustav risk jääb lubatavale tasemele, kui on rakendatud asjakohaseid meetmeid riskide vähendamiseks.

251 Eelnevat arvestades tuleb tõdeda, et komisjon ei viita ühelegi konkreetsele meetmele, mille kohta oleks väljaspool mõistlikku kahtlust tõendatud, et see võimaldab lubada parakvaadi kandmist direktiivi 91/414 I lisasse nii, et direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b nõuded lindude tervise osas oleksid täidetud.

252 Sellest järeldub, et parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse kandmise ajal ei olnud veel konkreetset kindlaks tehtud, et parakvaadil puudub vastuvõetamatu mõju lindude embrüote tervisele, sest alles liikmesriikide poolt rakendatavad võimalikud meetmed võisid viia riski lubatud tasemele. Väitega, et komisjon eiras VI lisa C osa punkti 2.5.2.1 nõudeid, tuleb seega nõustuda. Samuti tuleb nõustuda väitega, mille kohaselt toimik ei ole piisav tõend, mis lubaks kanda parakvaadi direktiivi 91/414 I lisasse nii, et sama direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b nõuded lindude tervise osas oleksid täidetud. Lõpuks järeldub eelnevast ühtlasi, et nõustuda tuleb ka väitega, mis käsitleb lindude embrüote tervise kaitsega seotud riskianalüüsi ja -hoolduse jätmist liikmesriikide hooleks vastuolus direktiivi 91/414 artikliga 5.

Neljas väide parakvaadiga kokkupuutes olevatele loomadele tarbetute kannatuste põhjustamise kohta

253 Selles osas tuleb sedastada, et Rootsi Kuningriik lähtub eeldusest, et direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti v teine taane, mis nõuab keskkonnale vastuvõetamatu mõju puudumist, eelkõige lähtuvalt toimeainet sisaldava toote mõjust muudele

liikidele peale sihtliikide, on asjassepuutuv hinnangu andmisel, kas direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punktis b sätestatud nõuded loomade tervise osas on täidetud.

- 254 Nii see siiski ei ole. Direktiivi 91/414 artikli 5 lõige 1 eristab ühelt poolt inimeste või loomade tervist, millele ei ole lubatud mõjuda kahjulikult, ja teiselt poolt keskkonda, millele ei tohi mõjuda üksnes vastuvõetamatult ebasoodsalt. Samuti käsitleb direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkt b eraldi küsimust kahjulikust mõjust inimeste ja loomade tervisele (direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt iv) ja küsimust vastuvõetamatult ebasoodsast mõjust keskkonnale (direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt v). Direktiivi 91/414 artiklite 4 ja 5 niisugusest ülesehitusest tuleneb, et kui toimeainet hinnatakse loomade tervise kaitse seisukohast direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b alusel, puudutab selles sättes sisalduv viide sama direktiivi artikli 4 lõike 1 punktile b ainult seda viimati nimetatud sätet, mis spetsiaalselt käsitleb loomade tervist, st kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti iv.
- 255 Tulenevalt asjaolust, et direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt iv juba käsitleb spetsiaalselt küsimust toimeainet sisaldava toote mõjust loomade tervisele, ei ole sama direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti v teine taane, mis käsitleb vastuvõetamatult ebasoodsa mõju puudumist keskkonnale lähtuvalt toote mõjust muudele liikidele peale sihtliikide, järelikult asjassepuutuv hinnangu andmisel küsimuses, kas toimeaine vastab direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b nõuetele muudele liikidele peale sihtliikide avaldatava mõju osas.
- 256 Täiendavalt on igal juhul vaja märkida, et isegi kui eeldada, et direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti v teine taane on kohaldatav hindamisel, kas direktiivi 91/414 artikli 5 lõike 1 punkti b nõuded loomade tervise osas on täidetud, ei saa Rootsi Kuningriigi väitega nõustuda.

257 Juhul kui direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti v teine taane oleks kohaldatav, tuleb tõdeda, et see säte nõuab, et asjaomast toimeainet sisaldav toode ei põhjustaks tarbetuid kannatusi ega piinu muudele loomadele peale sihtloomade. Nagu märgib Rootsi Kuningriik, on direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktiga iii vastuolus see, kui asjaomase toimeaine abil tõrjutavad selgroogsed peavad taluma tarbetuid kannatusi või piinu, seda enam tuleb loomadele, kelle tõrjeks asjaomane toimeaine ei ole ette nähtud, tagada vähemalt samaväärne kaitse.

258 Siiski ei ole Rootsi Kuningriik esitanud ühtki argumenti, mille põhjal võiks järeldada, et parakvaat põhjustab jänele tarbetuid kannatusi või piinu, ja ta piirdub märkusega, et kuna parakvaat põhjustab selliseid kannatusi ja piinu inimestele, tuleb eeldada samasuguseid tagajärgi imetajatele, näiteks jänele, kelle kohta on selge, et parakvaat mõjub neile surmavalt või eluohtlikult.

259 Kuigi on tõenäoline, et parakvaadi surmavate annustega kokkupuutunud loomad taluvad ränka piina ja raskeid kannatusi, ei tähenda see tingimata seda, et need piinad ja kannatused tõendavad, et on rikutud artiklit 4, millele Rootsi Kuningriik käesoleva väite raames sõnaselgelt tugineb. Erinevalt direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktist iv, mis ei luba toimeainet sisaldava toote mingisugust otsest ega kaudset kahjulikku mõju loomade tervisele, piirduvad direktiivi 91/414 artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktid iii ja v tarbetute kannatuste ja piinade keelamisega. Sellest tulenevalt on neid sätteid eiratud vaid juhul, kui on kindlaks tehtud, et vastuvõetav lävi on ületatud, mida Rootsi Kuningriik käesolevas asjas ei ole tõendanud. Rootsi Kuningriik ei ole näidanud, milline on kannatuste ja piinade lävi, mille ületamisel need on tarbetud, ega seda, et käesolevas asjas on see lävi ületatud.

- 260 Seega, kuna puuduvad asjakohased tõendid, millele tuginedes saaks väita, et kokkupuude parakvaadiga põhjustab jänele tarbetuid kannatusi või piinu, ei saa neljanda väitega nõustuda.
- 261 Siit tulenevalt tuleb nõustuda loomade tervist käsitlevate teise osa väidetega, välja arvatud neljas väide.
- 262 Arvestades eelnevat ja eespool punktis 191 tehtud järeldust, tuleb nõustuda mõlema osaga selles väidete alajaotuses, mis käsitleb direktiivi 91/414 artikli 5, integreerumise nõude ja ettevaatuspõhimõtte ning kõrge kaitsetaseme tagamise nõude rikkumist.
- 263 Kuna mõlemat liiki väited on vähemalt osaliselt heaks kiidetud, tuleb vaidlustatud direktiiv tühistada.

Kohtukulud

- 264 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Artikli 87 lõike 4 alusel kannavad menetluse astunud liikmesriigid ise oma kohtukulud.

265 Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud ja Rootsi Kuningriik on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb kohtukulud vastavalt tema nõudele välja mõista komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 1. detsembri 2003. aasta direktiiv 2003/112/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ toimeaine parakvaat lisamisega.**
- 2. Mõista kohtukulud vastavalt Rootsi Kuningriigi nõudele välja komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.**

3. Taani Kuningriik, Austria Vabariik ja Soome Vabariik kannavad ise oma kohtukulud.

Pirrung

Meij

Forwood

Pelikánová

Papasavvas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 11. juulil 2007 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

J. Pirrung

Sisukord

Õiguslik raamistik	II - 2443
I — Asutamislepingu sätted	II - 2443
II — Direktiiv 91/414/EMÜ	II - 2444
III — Määrus (EMÜ) nr 3600/92	II - 2449
Vaidluse taust	II - 2452
I — Direktiivi 2003/112/EÜ vastuvõtmisele eelnenud menetlus	II - 2452
II — Direktiiv 2003/112/EÜ	II - 2455
Menetlus	II - 2459
Poolte nõuded	II - 2460
Õiguslik käsitlus	II - 2461
I — Parakvaati puudutava teadusliku toimiku seisukord	II - 2462
A — Üldised tähelepanekud	II - 2462
B — Seos parakvaadiga kokkupuute ja Parkinsoni tõve vahel	II - 2464
C — Parakvaadi kasutamisel töötlejatele kaasneva riski matemaatiline modelleerimine ja väliuringud	II - 2465
D — Parakvaadi mõju loomade tervisele	II - 2468
II — Väited, mis käsitlevad määruse nr 3600/92 artikli 7, direktiivi 91/414 artikli 5 ja EÜ artikli 174 lõike 3 rikkumist toimiku menetlemisel	II - 2469
A — Poolte argumendid	II - 2469
B — Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 2474
II - 2520	

III — Väited, mis käsitlevad direktiivi 91/414 artikli 5 ning integreerumise nõude, kõrge kaitsetaseme tagamise nõude ja ettevaatuspõhimõtte rikkumist	II - 2481
A — Esimene osa, mis puudutab inimeste tervise kaitset	II - 2481
1. Poolte argumendid	II - 2481
a) Väide töötaja kokkupuutetaseme kohta, mis ületab kasutaja ainega kokkupuutumise vastuvõetavat ulatust	II - 2482
b) Väide, mille kohaselt teaduslik toimik ei ole piisav tõend järeldamiseks, et parakvaat ei ohusta märkimisväärselt inimeste tervist ...	II - 2484
c) Kaitsetaseme alandamist käsitlev väide	II - 2488
2. Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 2489
a) Hindamise alused	II - 2489
b) Esitatud väited	II - 2492
B — Teine osa, mis puudutab loomade tervise kaitset	II - 2497
1. Poolte argumendid	II - 2497
a) Väide, mille kohaselt teaduslik toimik ei ole piisav tõend	II - 2497
b) Väide pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhte mittevastavuse kohta VI lisa C osa punktist 2.5.2.1 lähtudes	II - 2504
c) Väide riskianalüüsi ja võimaliku riskihoolduse liikmesriikide hooleks jätmise kohta	II - 2504
d) Väide kokkupuutes olevatele loomadele tarbetute piinade põhjustamise kohta	II - 2505
	II - 2521

2. Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 2506
a) Hindamise alused	II - 2506
b) Esitatud väited	II - 2508
Esimene väide, mille kohaselt toimik ei ole piisav tõend järeldamaks, et parakvaat ei ohusta loomade tervist	II - 2508
Teine ja kolmas väide, mis käsitlevad vastavalt pikaajalise mürgisuse ja kokkupuute ulatuse suhet seoses C osa punktiga 2.5.2.1 ning lindude embrüote tervise kaitsega seotud riskianalüüsi ja -hoolduse jätmist liikmesriikide hooleks	II - 2512
Neljas väide parakvaadiga kokkupuutes olevatele loomadele tarbetute kannatuste põhjustamise kohta	II - 2514
Kohtukulud	II - 2517